VANDAAG

- Bewoners Marie Pampoen opgeschrikt door explosie p.2
- Ralph Richardson: "Tweede Kamer te kwadertrouw" p.3
- De Telegraaf eist excuses PG Aruba p.5
- Ruud Gullit: twee treffers tegen Sampdoria p.7
- Petitie om aanblijven gezaghebber Bonaire voor Hirsch Ballin p.13

RICHARDSON ...wine & dine...

108STE JAARGANG — NO.: 267 MAANDAG 18 NOVEMBER 1991

AMIGOE

Preke

BC St. Maarten aan Tweede Kamer: wine and die

Zevenhonderdduizend stemmen voor racist Duke

Louisiana kiest uit twee kwaden Edwards

NEW ORLEANS - David Duke geeft de politieke strijd niet op. Hij heeft zaterdag dan wel de strijd om het gouverneurschap van Louisiana verloren, hij is er heilig van overtuigd dat zijn boodschap niet aan dovemansoren is gericht.

"Mensen willen wat ik wil.....Zij hebben mij zaterdag dan misschien wel afgewezen, zij hebben niet mijn boodschap afgewezen", aldus de voormalige Ku Klux Klan-leider in een interview voor de Amerikaanse televisie. En die boodschap is blijkens zijn campange onder meer drastisch snoeien in uitkeringen voor "luie armoedzaaiers" het afschaffen van voorkeursbehandeling voor minderheden en het verplichten tot integratie.

Duke leed zaterdag een duidelijke nederlaag. Duke, die kandidaat stond voor de Republikeinen, moest genoegen nemen met 39 procent van de stemmen. Zijn Democratische tegenstander Edwin Edwards, wiens politieke verleden gekenmerkt wordt door corruptie en schandalen, kreeg 61 procent van de stemmen.

Voor velen waren de verkiezingen dus een keus tussen twee kwaden, tussen een racist en tussen een door schandalen besmeurde politicus. Een stem op Edwards was dan ook vaak eerder een stem tegen Duke. Volgens een opiniepeiling, gehouden aan de vooravond van de verkiezingen, geloofde tweederde van de kiezers dat Edwards zich schuldig had gemaakt aan politieke corruptie in zijn drie vorige termijnen als gouverneur. Vier jaar geleden werd Edwards weggestemd als gouverneur na een reeks schandalen. Hij moest twee keer terecht staan wegens afpersing, maar werd nooit veroordeeld.

BRON ONVREDE

Het angstige vooruitzicht straks opgescheept te zitten met de racist Duke, deed velen naar de stembus gaan. De opkomst was voor Amerikaanse begrippen ongebruikelijk hoog. Bijna tachtig procent van de stemgerechtigden bracht zijn stem uit en velen die normaal gesproken nooit op Edwards gestemd zouden hebben, of niet de moeite genomen zouden hebben een stembiljet in te vullen, kozen nu voor de oud-gouverneur. De Democratische kandidaat had zelfs de steun van veel Republikeinen die in hun maag zaten met de kandidatuur van een racist namens hun partij.

In Washington prees vice-president Dan Quayle (ook een Republikein) de kiezers in Louisiana voor het feit dat zij Duke hadden weggestemd. Maar politieke waarnemers wijzen erop dat nog altijd zevenhonderdduizend mensen op Duke hebben gestemd, volgens hen een duidelijk bewijs dat hij een bron van onvrede heeft aangeboord, onvrede bij de blanke kiezer met de gevestigde politieke orde. Een boodschap die president Bush (Republikein) goed in zijn oren mag knopen met het oog op de presidentsverkiezingen van volgend jaar.

Als opstapje naar autonomie

Palestijnen in Gaza vormen gemeenteraad

JERUZALEM - Palestijnse groepen in de door Israel bezette Gazastrook zijn van plan voor het eerst in ruim tien jaar een Palestijnse raad te vormen om gemeentediensten te verzorgen. Dit heeft een Palestijnse leider zondag verklaard.

"Het is een doorbraak. De laatste elf jaar is er geen gemeenteraad geweest voor Gaza", aldus Fayez Abu Rahme, voormalig hoofd van de orde van advocaten van Gaza. Financiering van de raad zou uit velerlei bronnen komen, aldus Rahme, onder andere van Saudi-Arabie en de Europese Gemeenschap. De raad zou gezondheidszorg, riolering en andere diensten die nu door de Israelische autoriteiten worden verzorgd, voor haar rekening nemen. Politieke macht zal de raad niet hebben. Sinds 1980 hebben de leiders in de Gazastrook geweigerd een lokale raad te vormen omdat zij bang waren dat de raadsleden marionetten zouden worden van het Israelische militaire bestuur. Maar volgens Palestijnse bronnen zien die leiders de vorming van een raad nu als een eerste stap op weg naar autonomie.

Overleg capitulatie van Vukovar

BELGRADO - De Kroatische troepen die zich nog verzetten in Vukovar onderhandelen sinds maandagochtend over hun overgave aan het federale leger.

De onderhandelingen worden namens hen gevoerd door een vertegenwoordiger tot plaatse van de Kroatische regering, Marin Vidic, zo meldde het Joegoslavische persbureau Tanjug. Vidic wil dat de overgave geschiedt in tegenwoordigheid van het Internationale Rode Kruis en de militairen zijn daarmee akkoord gegaan, aldus Tanjug. De vertegenwoordigers van het leger verlangen een onvoorwaardelijke overgave. De Kroatische troepen zijn volgens hen niet in de positie iets anders te doen. De val van Vukovar kan ieder moment een feit zijn.

Het Joegoslavische leger heeft ingestemd met de evacuatie uit Vukovar van burgers en gewonden. Dit heeft de Kroatische radio maandag gemeld.

EER-verdrag nog niet ondertekend

BRUSSEL - Het verdrag inzake de vorming van een Europese economische ruimte (EER) wordt vandaag (maandag) niet getekend. Een woordvoerder van de EG-commissie heeft dat dit weekeinde in Brussel bevestigd. Over de vorming van een grote Europese markt, die behalve de twaalf EG-landen ook de landen van de Europese vrijhandelsassociatie (EVA) omvat, werd men het eind oktober in Luxemburg, na eindeloos onderhandelen, eens. De ondertekening van het verdrag was voorzien voor 18 november.

Voorspel van drama in Dili

■ *DILI - Van de dramatische gebeurtenissen in Oost Timor verleden week waarbij tientallen mensen door Indonesische soldaten werden afgeschoten als was men aan het prijsschieten is niet alleen een video opname gemaakt door een Italiaanse priester maar ook foto's door een Australische welzijnswerker. Deze foto van de Australiër Bob Mutz die het land ondertussen heeft verlaten, heeft hij genomen vlak voor de Indonesiërs in actie kwamen. De deelnemers aan de begrafenisplechtigheid hadden toen hun spandoeken al ontvouwd tot grote ergernis kennelijk voor de Indonesische bezetters.* (AFP-satellietfoto)

Mensenrechtengroep Tapol:

Geweld in Oost-Timor houdt aan

LONDEN - De Indonesische mensenrechtenorganisatie ----TAPOL zegt dat het Indonesische leger op oost-Timor tachtig gevangenen heeft geëxecuteerd, drie dagen na het bloedbad dat het leger vorige week aanrichtte tijdens een demonstratieve herdenkingsbijeenkomst in de Oosttimorese hoofdstad Dili. In een persbericht dat Tapol zondag in Londen publiceerde staat, dat gevangenen vanuit de plaatsen Taibesse, Manleuana en Dili in vier vrachtwagens naar het dorp Bemos werden gebracht, tien km ten zuiden van Dili, waar hen de executie wachtte.

Soldaten van het 700e en 744e bataljon, van de Hasanuddin-divisie, zouden de gevangenen - voor het grootste deel jongeren - na hun gevangenname gedwongen hebben zich te ontkleden voor vertrek, de mensen vervolgens aan elkaar gebonden hebben en naar Bemos hebben gereden. Daar werden zij op de rand van pas gegraven massagraven neergezet en met een mitrailleur doodgeschoten.

BELOFTE

De commandant van de Indonesische strijdkrachten, generaal Try Sutrisno, had eerder onder anderen de Nederlandse VN-vertegenwoordiger Peter Kooijmans beloofd dat degenen die tijdens de herdenkingsbijeenkomst waren gearresteerd, goed behandeld zouden worden. "Veel gevangenen" zouden echter volgens Tapol naar Kupan, in het andere deel van Timor, gebracht zijn, zodat buitenlandse missies die naar Timor gestuurd worden, hen niet meer te zien krijgen.

De bisschop van Dili, mgr Carlos Belo, heeft in het militaire ziekenhuis Lahan negentig gewonden geteld na de schietpartij, van wie sommigen er ernstig aan toe waren. Hij zei tegen het Indonesische weekblad Editor in Lahan een verpleegster gesproken te hebben, die hem vertelde 72 doden te hebben geteld. Het officiele dodental is negentien, met 91 gewonden. Volgens de Oosttimorese oppositie moeten er tussen de tachtig en tweehonderd doden en gewonden gevallen zijn. Ooggetuigen hebben verklaard naderhand vrachtwagens met stoffelijke overschotten gezien te hebben die op een verlaten plek buiten Dili langs de weg begraven zouden zijn.

De Italiaanse priester Renato Stefani heeft videobanden van de slachtpartij door het Indonesische leger op 12 november in Dili in oost-Timor. "Ik wil ze naar de Verenigde Naties sturen of naar leden van het Japanse parlement om daarmee op te roepen tot steun aan het volk van Timor", zei hij zaterdag in een vraaggesprek met het Japanse persbureau Kyodo. Volgens Stefani zijn drie cassettes gedraaid door een Britse journalist Chris Wenner van Yorkshire Television, terwijl het leger aan het schieten was en draaide hij er drie zelf ter plekke een uur na het gebeurde.

"Wenner vroeg mij de drie belangrijkste banden oost-Timor uit te smokkelen en die zijn nu ook al Indonesie uit. Volgens Wenner schoot het leger zeker honderd mensen dood", aldus Stefani, een missionaris in het Japanse diocees Nagoya en voorvechter van mensenrechten.

De lezing van het Indonesische leger over het gebeurde in oost-Timor is dat de soldaten begonnen te schieten toen zij werden bedreigd door betogers, van wie sommigen waren gewapend met pistolen en granaten. Maar, aldus Stefani, Wenner zei mij dat het leger rond tweeduizend mensen omsingelde die vreedzaam betoogden op het kerkhof van Santa Cruz, en het vuur op hen opende. "Ik kwam zelf een uur later op de plaats aan en filmde er een "twintigtal poelen van bloed".

"De demonstranten werden door de politie vergezeld tot ze bij Hotel Nova Resende aankwamen," zei Stefani. "Daar trok de politie zich plotseling terug. De soldaten kwamen daarop van alle kanten aangesneld en liepen met de rouwstoet mee tot aan het kerkhof." De soldaten begonnen te schieten en laadden hun geweren opnieuw "terwijl er honderden mensen op het kerkhof waren en nog eens honderden probeerden er binnen te komen."

FOUT BEGREPEN

Indonesie stelt zo spoedig mogelijk een commissie van onderzoek in naar de slachtpartij door het leger in Dili, zo is zondag verklaard door een hoge regeringsfunctionaris, die echter geen datum noemde. De commissie komt onder leiding van een rechter van het hooggerechtshof en zal verder bestaan uit functionarissen van de ministeries van Binnen- en Buitenlandse zaken alsmede Justitie en het leger en leden van het parlement en van de Opperste adviesraad. Eenieder die de wet blijkt te hebben geschonden zal worden berecht volgens de Indonesische wet, aldus de functionaris.

Volgens het leger vielen er doden en gewonden, doordat troepen als gevolg van een fout begrepen order het vuur openden op een groep van 3.500 mensen die bijeen waren voor een rouwbijeenkomst over de dood van een twee weken eerder gedode voorstander van afscheiding van oost-Timor van Indonesie. Dit gebeurde volgens het leger nadat de menigte de soldaten op bedreigende wijze naderde, terwijl de regeringsfunctionaris zondag zei dat er "sprake was geweest van provocatie die van tevoren was voorbereid door bepaalde elementen".

Sinds Indonesie oost-Timor in 1976 annexeerde en er troepen heen zond zijn volgens diplomaten in totaal tot tweehonderdduizend oost-Timorezen omgekomen als gevolg van krijgshandelingen en hongersnood. Lange tijd heeft men in het buitenland gedaan of er niets gebeurde in oost-Timor. Ook Den Haag heeft zich doorgaans oostindisch doof getoond voor klachten uit oost-Timor.

Terry Waite en Thomas Sutherland:

Islamitische Jihad laat gijzelaars vrij

BAYRUT - De organisatie die de Britse gijzelaar Terry Waite en de Amerikaanse gijzelaar Thomas Sutherland in handen heeft zei maandag dat zij worden vrijgelaten.

In veiligheidskringen in de Libanese hoofdstad is vernomen dat Waite en Sutherland op vier uur (plaatselijke tijd) zouden worden vrijgelaten. De woordvoerder zei dat de Brit en de Amerikaan zullen worden overgedragen aan Syrische veiligheidsagenten buiten Bayrut.

De terreurorganisatie Islamitische Jihad zond een korte verklaring, vergezeld van een zwart-wit foto van de Amerikaanse gijzelaar Terry Waite, aan een internationaal persagentschap in de Libanese hoofdstad. Daarin zegt de groep: "Om af te maken wat wij met VN-secretaris-generaal Javier Perez de Cuellar zijn begonnen kondigen wij aan dat vandaag zullen worden vrijgelaten 1. Terry Waite en 2. Thomas Sutherland".

NY Times over Jezuïetenmoord:

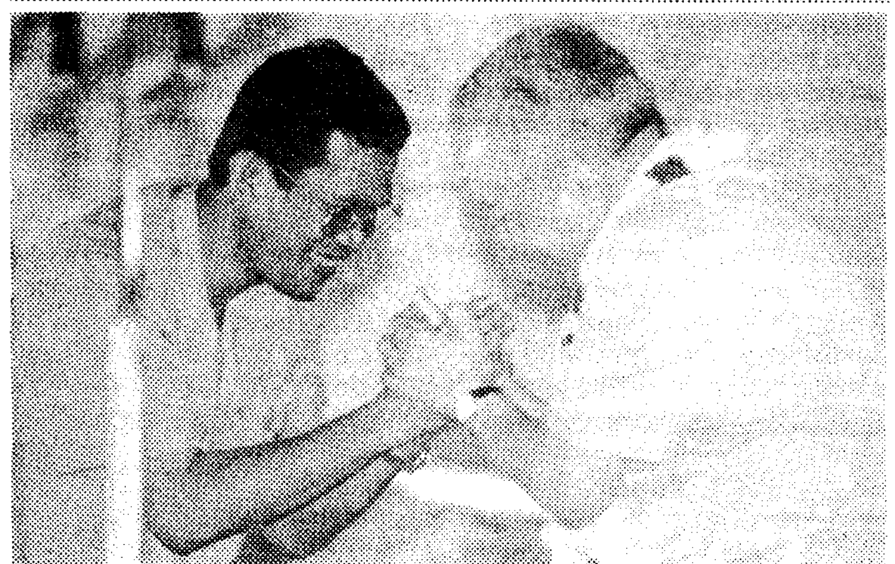
Defensieminister van El Salvador op hoogte

NEW YORK - De huidige minister van Defensie van El Salvador, generaal Emilio Ponce, zou betrokken zijn geweest bij de moord op zes Jezuieten en twee vrouwelijk leden van hun huishoudelijke staf in 1989 in El Salvador.

Dit schrijft de New York Times zondag op basis van een intern rapport van een commissie van het Amerikaanse huis van afgevaardigden. Volgens het zes pagina's tellend rapport bestaan er sterke verdenkingen tegen generaal Ponce, destijds stafchef van het leger, en tegen andere officieren. Zij zouden in het geheim de aanval tegen de Jezuieten hebben voorbereid tijdens een bijeenkomst op de militaire school aan de vooravond van de moorden.

In een telefoongesprek met de New York Times ontkende Ponce op de hoogte te zijn geweest van een komplot tegen de Jezuieten. Naar zijn zeggen was hij op de bewuste dag niet eens aanwezig op de militaire school.

Sen en Sihanouk

■ *KANDAL - Premier Hun Sen van Kampuchea (links) begroet prins Sihanouk die als een populaire vorst is binnengehaald na zijn ballingschap van zeventien jaar. Ondertussen is een andere hoofdrolspeler in het Kampuchea-drama in het land teruggekeerd: de leider van de Rode Khmers: Son Sen. Kampuchea is in bange afwachting hoe de comeback van de gevreesde en gehate Rode Khmers gaat uitwerken.* (AFP-satellietfoto)

Poindexter alsnog vrij gesproken

WASHINGTON - Het hof van beroep heeft de veroordeling van John Poindexter, de veiligheidsadviseur onder president Reagan, ongedaan gemaakt. Poindexter was destijds strafrechtelijk veroordeeld vanwege zijn betrokkenheid bij het Iran-gate- schandaal.

Het ging hierbij om de illegale wapenverkoop aan Iran, waarna de winsten doorgesluisd werden naar contra-opstandelingen voor hun strijd tegen de linkse regering in Nicaragua. Poindexter, een gepensioneerde marine-admiraal, was de hoogstgeplaatste functionaris van het Witte Huis die door de Iran-contra-affaire ten val kwam. Hij was in april 1990 schuldig bevonden aan vijf aanklachten: hij zou het congres hebben voorgelogen, het onderzoek door het congres hebben tegengewerkt en zich schuldig hebben gemaakt aan samenzwering door te pogen de zaak in de doofpot te stoppen. Nadien betoogde Poindexter dat het proces tegen hem was beinvloed door zijn getuigenis tegenover het congres dat hij had gegeven in ruil voor immuniteit. Dit argument werd door het hof van beroep overgenomen.

ANC en Ciskei gaan samenwerken

JOHANNESBURG - Het Afrikaans Nationaal congres (ANC) en het "thuisland" Ciskei hebben zondag een streep gezet onder hun onderlinge meningsverschillen. Na drie uur durende besprekingen tussen ANC-leider Nelson Mandela en generaal Oupa Gqozo, de militaire leider van Ciskei, hebben beide partijen afgesproken dat zij zullen samenwerken voor het herstel van de vrede in het thuisland.

Paus wil naar Litouwen

VATICAANSTAD - Paus Johannes Paulus II reist zeer waarschijnlijk volgend jaar naar Litouwen. Maandag ontving hij de Litouwse president, Vytautas Landsbergis, in prive-audientie. Landsbergis is deze dagen in Rome om de heiligverklaring van Joseph Kalinowski bij te wonen.

Nederlander vervangt Ramirez

WILLEMSTAD — Wanneer Angel Ramirez, het hoofd van Bevolking met pensioen gaat, wordt hij naar alle waarschijnlijkheid (tijdelijk) vervangen door een Nederlander. Tijdens zijn reis naar Nederland, deze week, zal gedeputeerde Ricardo Isebia sollicitatiegesprekken voeren met de sollicitanten die zich hebben aangemeld.

Lokaal heeft het Bestuurscollege niemand kunnen vinden om de vacature op te vullen, daarom is een advertentie gezet in de Nederlandse dagbladen. Daar zijn, aldus Isebia, verschillende reacties op gekomen.

Gedacht wordt om twee mensen in dienst te nemen, een Antilliaan en een Nederlandse 'counterpart' om de lokale persoon in te werken gedurende een jaar.

Tevens zal in Nederland worden gekeken naar een automatiseringssysteem voor de registratuur, agenda en het archief van het Bestuurscollege. De Nederlandse adviseur Prinsen is belast met het automatiseringsproces. Gedeputeerde Isebia en de secretaris van het eilandgebied zullen bij twee gemeentes (onder meer Lelystad) op bezoek gaan om daar soortgelijke apparatuur te bekijken als het systeem dat hier wordt ingevoerd.

Kunst in alle glorie

■WILLEMSTAD — In de grote expohal van het ITC zijn kunstwerken te zien van Arubanen en Antillianen die hier of in Nederland wonen en werken. Een scala van kleur en beweging danst en rust door het ITC. Hier zijn b.v. de "Five Wise Virgins" in fel geel-groen van Henry Mosera (Sint Maarten) en "Vrouw op Stoel" van Lucila Engels (Curaçao).

Voor een uitvoerige bespreking van de tentoonstelling, zie pagina 9 van deze editie.

Hoger salaris moet werving doen slagen:

DOW-delegatie naar Nederland voor oplossing personeelstekort

WILLEMSTAD — Voor het drastische personeelstekort bij de Dienst Openbare Werken (DOW) wordt een oplossing gezocht door Nederlandse deskundigen aan te trekken. Een driekoppige delegatie, bestaande uit gedeputeerde Ricardo Isebia, E. Simmons (hoofd DOW) en Lucas (hoofd personeelszaken), vertrekt deze week naar Nederland om gesprekken te houden met de sollicitanten die in aanmerking komen.

Zoals bekend kampt voornamelijk de afdeling Civiele Techniek met een enorm tekort aan gekwalificeerd personeel. De reden die wordt aangevoerd voor de onderbezetting is de lage salariëring. Vele ingenieurs kiezen daardoor voor een betrekking in de beter betalende particuliere sector of in Nederland. Bovendien zijn er lokaal niet zoveel deskundigen voorhanden om de 35 vacatures bij DOW op te vullen.

Volgens de woordvoerder van die dienst, Ramon Penso, is er sprake van een jaarlijks terugkerend probleem: "De Nederlanders die we aantrekken blijven voor een periode van twee of drie jaar. Soms wordt een contract verlengd, maar op den duur keren ze terug naar Nederland of zoeken ze een baan bij een particulier bedrijf."

BEZOLDIGING

Ook gedeputeerde Isebia is het bekend dat de lage overheidssalarissen niet bepaald aantrekkelijk zijn voor pasafgestudeerde ingenieurs. Het beginnerssalaris voor hen varieert van schaal 9 tot 12, wat neerkomt op een bedrag tussen de 2500 en 3000 gulden. "Dat is aan de lage kant als je het vergelijkt met de salarissen in Nederland of bij particuliere aannemers. Bovendien zijn er bij die aannemers in de bouw tegenwoordig voldoende vacatures, zodat de mensen daar zeker terecht kunnen."

Isebia kan echter in het vooruitzicht stellen dat er vermoedelijk begin volgend jaar een verbetering komt voor de DOW-werknemers. "Er wordt gewerkt aan het Rapport Schrama betreffende een nieuwe bezoldigingsregeling. Volgens planning zou dat systeem per januari moeten ingaan. Of dat lukt, is nog maar de vraag, maar het zit er aan te komen."

LOKALEN

Om ook wat te doen aan de werving van lokalen, zullen in Nederland door de Studie Stichting Nederlandse Antillen (SSNA) de komende week informatie-avonden worden gehouden voor studenten. Gedeputeerde Isebia en het hoofd DOW zullen daar ingaan op de vragen van de aankomende ingenieurs die in de toekomst misschien in aanmerking komen voor een baan bij DOW. "Volgens de SSNA is er grote belangstelling voor deze avonden", aldus Ricardo Isebia.

Van DOW-zijde wordt getracht om van de huidige studenten de afstudeerdatum te weten te komen, zodat op voorhand al met hen gesproken kan worden. "Om iemand in dienst te nemen moet je door de hele bureaucratische procedure heen werken", aldus pr-man Penso. "Het is dus zaak om tijdig de nodige stappen te ondernemen om de jongeren aan te kunnen trekken."

Marie Pompoen opgeschrikt door explosie in bakkerij

WILLEMSTAD — De buurtbewoners te Marie Pompoen hebben zaterdag even behoorlijk de schrik te pakken gehad toen er zich in de omgeving een explosie voordeed. Het betrof hier een ongeluk in de supermarkt Vreugdenhil.

De oven die daar staat in de bakkerij in het achterste gedeelte van het bedrijf kwam om nog onbekende reden tot ontploffing. Enkele personeelsleden die in het gebouw aan de schoonmaak waren, liepen daarbij verwondingen op. De vrouw F. met verwondingen aan de rechterhelft van het gezicht en een man met brandwonden aan zijn linkerarm werden met een particuliere wagen naar de poli van het ziekenhuis gebracht.

Twee andere gewonden met brandwonden aan ledematen en gezicht zijn later met de ambulance opgehaald en overgebracht naar het St. Elisabeth hospitaal.

De brandweer van Steenrijk was onmiddellijk ter plaatse om de brand te blussen. Naar de oorzaak van de explosie wordt een onderzoek ingesteld.

Sony Jacobus voor lezingen naar Curaçao

WILLEMSTAD — Op uitnodiging van 'Catapult Project Development' wordt Curaçao deze week een bezoek gebracht door dr. Johnny Jacobus, beter bekend als Sony Jacobus, ex-werknemer van het ziekenhuis.

Jacobus, agoog, filosoof, deskundige op het gebied van geneeskundewetenschap, alcohol en drugs-adviseur, organisatie-adviseur en natuurgeneeskundig psychotherapeut, is zondag vanuit Nederland aangekomen voor een twee weken durend programma van lezingen en workshops.

Ook zal hij enkele ontmoetingen hebben met mensen uit het 'veld', zoals minister Stanley Inderson van Volksgezondheid, gedeputeerde Dito Mendes de Gouveia, gedeputeerde Nelson Monte, en met instanties als de Curaçaose Bond van Verpleegkundigen en de Afdeling Geestelijke Volksgezondheid.

Jacobus zal lezingen houden in het wijkcentrum Brievengat (21-11-'91; 20.00 uur), in wijkcentrum Bonam (22-11-'91; 20.00 uur), in wijkcentrum Tera Kora (25-11-'91; 20.00 uur) en in wijkcentrum Janwe (26-11-'91; 20.00 uur.

De 24ste november is Jacobus te gast in het S.D.K.-gebouw tijdens de manifestatie in verband met de 'Antidrugs-dag'.

Ruime aandacht in Trouw voor St. Maarten-gesprek

AMSTERDAM — De 'preke' van het Nederlandse ochtendblad Trouw vandaag is een tekening van twee heren in een regenjas, lopend in het voor de tijd van het jaar typische herfstweer in Nederland, storm en regen, terwijl de één tegen de ander zegt: "Tijd voor het Antillen-overleg". Trouw besteedt in de kolommen van vandaag vrij uitgebreid aandacht aan het gesprek tussen minister Hirsch Ballin, Liberia-Peters en het eilandbestuur van St. Maarten, op Curaçao zaterdag jongstleden. Het betrof 'een pittig' gesprek.

Op Pagina 3 van zowel het Algemeen Dagblad als van Trouw staat een ANP-foto van een zwemmende minister Hirsch Ballin in de Caribische zee met onderschrift: "Hirsch Ballin geniet tussen de besprekingen op de Antillen door van een koele duik". Natuurlijk schrijven de Nederlandse dagbladen over het Nederland-Suriname overleg op Bonaire. Maar Trouw schrijft ook over het gesprek met de St. Maarten-bestuurders.

"We willen de feiten boven water hebben. Goed weten hoe de dingen lopen. Ja, ik mag wel zeggen dat we met St. Maarten een pittig gesprek hebben gehad". Volgens de krant doet Hirsch Ballin van Koninkrijkszaken goed zijn best de 'volslagen uit de hand gelopen situatie op St. Maarten academisch te benaderen. Hirsch Ballin stapt niet zomaar in een slangenkuil en wil nog geen regeringscommissaris voor St. Maarten. Besloten is voorlopig een werkgroep van deskundigen te sturen die, om het simpel te zeggen, rapporteren over hoe politici en ambtenaren er functioneren.

Volgens Trouw was het op zijn zachtst gezegd 'een curieuze bijeenkomst daar in Willemstad'. Premier Liberia-Peters aan tafel met de 'zwakke broeders' van St. Maarten. Eerder had zij laten weten 'geen snars te voelen' voor een bestuurlijke overname van een van haar eilanden. En dan de rol van 'godfather' Claude Wathey bij het overleg. "Hij zwijgt, stuurt alleen briefjes, advies naar de andere delegatieleden", aldus het ochtendblad.

Na afloop van het overleg verklaart Hirsch Ballin: "Mij is door het eilandbestuur voorgehouden dat het recht zijn loop zal hebben. Daar hou ik het voorlopig op". Voor wat hij noemt "het optuigen van het apparaat" in het urgentieprogramma dat hij heeft voorgesteld zit een x-aantal officieren van justitie, rechters, politie-agenten, marechaussees en douaniers. "Waar wij nu mee bezig zijn is voorlopig puur opbouwwerk. Het is begrijpelijk dat je toestanden die in de loop der jaren zo zijn gegroeid niet van de ene dag op de andere kan rechtbreien, dat zou een illusie zijn", aldus Hirsch Ballin. Daarbij hoort ook een nieuwe gezaghebber, de opvolger van Ralph Richardson die "een stevige persoonlijkheid" moet zijn.

Coke-lijn Sint Maarten-Engeland opgerold

LONDEN/PHILIPSBURG/ WILLEMSTAD — De Britse douane meent door de arrestatie van zes personen en de inbeslagneming van vijf kilo cocaine vrijdag in Londen een belangrijke drugslijn van de Cariben naar Groot-Brittannië te hebben opgerold. Naar zij zaterdag zei, kwam de cocaine van Sint Maarten via Nederland en Calais in Frankrijk naar Londen na in Europa te zijn verborgen in de deurpanelen van een Franse huurauto.

WILLEMSTAD — Een tweetal jongemannen heeft gisterochtend te Rio Canario ingebroken in een zaak van een bejaarde eigenaar van 92 jaar. Op waarschuwing van de oude baas is de politie gekomen en is een van de twee knapen (Sh.J.N, 23 jaar) aangehouden. Zijn makker nam de benen.

Groep werknemers LRD bekritiseert directie

WILLEMSTAD — Een groep werknemers, die zich 'Trahadornan Konsiente' noemt, wijst er in een persbericht op dat het voorstel dat onlangs publiekelijk bekend werd gemaakt om eerst het personeel en de bevolking van Curaçao de gelegenheid te geven een aandeel in Landsradio te laten krijgen, verstuurd is naar de overheid zonder voorafgaand overleg met álle personeelsleden. De directie van LRD krijgt daarbij een geduchte veeg uit de pan. In het voorstel, dat enkele weken geleden aan de overheid werd gestuurd, uitte een deel van het LRD-personeel felle kritiek op de intentieverklaring om PTT-Telecom voor 49 procent aandelen te verschaffen in de LRD.

Het toppunt is wel, aldus de groep, dat leden van de dienstgroep LRD de nodige handtekeningen voor de brief verzamelden terwijl zij niet tot overeenstemming waren gekomen met de ABVO. Ironisch is, zo stelt zij, dat juist deze dienstgroep tijdens de algemene staking niemand van de LRD heeft weten te mobiliseren, terwijl de staking tevens een ABVO aangelegenheid was. De groep roept alle vakbonden op om 'ver van deze opportunistische werknemers te blijven' aangezien zij slechts aan hun eigen belangen denken en niet aan die van de andere ambtenaren en het volk.

In de brief werd voorgesteld om het personeel van LRD 1000 aandelen à Naf. 5000,00 aan te bieden, wat een aandeel betekent van 5 miljoen gulden. Aangezien de waarde van 49 procent van de aandelen echter neerkomt op 150 miljoen gulden, kan men volgens de groep concluderen dat het LRD personeel een aandeel van 3,3 procent vraagt.

Dit betekent volgens de groep tevens 'verraad' aan een van de aanbevelingen die de ABVO in de adviescommissie Decentralisatie Personeel Landsradiodienst presenteerde. Onder aanbeveling 22 valt namelijk te lezen dat 'in het nieuw te vormen personeelsfonds minimaal 10 procent van het aandelenkapitaal van de betreffende ondernemingen gestort dient te worden ten behoeve van het aldaar werkzame personeel'.

De groep verklaart een en ander uit het 'ongenoegen van een of meerdere pas benoemde LRD-directieleden, die niet akkoord gaan met het plan LRD te decentraliseren en te komen tot een integratie met Setel'.

Boek over 'Doctoor' voor premier

■WILLEMSTAD — De 'madrina' van het boek over de PNP-politicus wijlen 'Doctoor' da Costa Gomez, Lucille Berry-Haseth (links), overhandigt het boekje aan premier Maria Liberia-Peters. Het boek werd geschreven door Hendrik Pieters Kwiers, een van de PNP-ers van het eerste uur en werd gisteren ter gelegenheid van zijn 88-ste verjaardag gepresenteerd. Hij is (zittend rechts) ook op de foto te zien. Naast hem zit zijn dochter Rina. De presentatie van het boek vond plaats in aanwezigheid van vele vrienden en bekenden van Hendrik Pieters Kwiers: een van de heren uit de goede oude tijd...

Philipsburg krijgt nog maar één kans van Hirsch Ballin

WILLEMSTAD — Je zou het een "laatste kans" kunnen noemen voor St. Maarten: minister Hirsch Ballin (Antillen en Aruba/ Justitie), de overheid van St. Maarten en de centrale overheid hebben overeenstemming bereikt om een twee-tal bestuursdeskundigen uit Nederland op korte termijn - twee tot drie maanden - het bestuur en vooral de besluitvorming op St. Maarten onder de loupe te laten nemen. Aan de hand van de bevindingen van deze mensen zal besloten worden of in hoeverre bestuurlijk ingrijpen op het eiland nodig is. Dat verklaarde Hirsch Ballin gisteren voor vertrek. Hij noemde dit een "nuttige tussenstap" De bewindsman benadrukte dat "de discussie nog niet geëindigd is" en "dat nu nog niet gezegd kan worden of bestuurlijke voorzieningen achterwege kunnen blijven." De St. Maartense delegatie is tevreden, maar gelooft wel dat de Kamer en regering in Nederland niet zozeer om het bestuur bezorgd zijn, maar problemen hebben met de PDP-DP-regeringscoalitie op het eiland. "Daar is waar het hen om gaat en niets anders," verklaarde DP-gedeputeerde Rene Richardson naderhand aan de Amigoe. Toch gelooft hij dat de relatie tussen St. Maarten en Nederland na deze besprekingen aanzienlijk verbeterd is en "vriendelijker" is geworden. St. Maarten zal alle medewerking verlenen, zo werd beloofd. "We hebben niets te verbergen." De minister van Antilliaanse zaken is zaterdagmiddag direct na de Suriname-top op Bonaire naar Curacao gereisd, voor de bespreking met de St. Maartense delegatie die deze keer kon rekenen op aanwezigheid van DP-leider Claude Wathey. Ook gezaghebber Ralph Richardson en verschillende gedeputeerden waren van de partij. Eerder had de minister ook met premier Maria Liberia over St. Maarten gesproken, terwijl zij er ook zaterdag weer bij was. Hirsch Ballin, die door enkele kranten op Bonaire "Hirsch Flamingo" wordt genoemd, keerde zaterdagavond laat weer terug naar Bonaire waar om 11 uur 's avonds een persconferentie werd gehouden. Op zondag was hij weer terug op Curacao. Rond vier uur gistermiddag stapte hij weer op het vliegtuig, deze keer richting Amsterdam.

De besprekingen met St. Maarten hadden onder meer te maken met de motie die onlangs Kamerbreed werd aangenomen. Dat is echter niet alles, onderstreepte Hirsch Ballin, die St. Maarten kennelijk de 'benefit of the doubt' geeft: hij herhaalde gisteren dat er "veel meer aanleiding is" voor bezorgdheid over het eiland. Toch tracht hij het deze keer met het aanwijzen van twee bestuurskundigen: die zullen op zeer korte termijn met bevindingen komen die dan weer met St. Maarten besproken zullen worden. Ook wordt van hen "concrete voorstellen" verwacht. Hij noemde verder de versterking van het justitieel apparaat op het eiland en de instelling van douane, maar dan niet met het oog op accijns en invoerrechten-introduktie, maar op het onderscheppen van drugs.

Tevreden is de minister ook met de toezegging dat de rechtszaak rond het luchthaven-project doorgaat en "dat het recht zijn beloop zal hebben". "Hetgeen we nu bereikt hebben is een tussenstap. Hopelijk zal het als resultaat hebben dat bestuurlijke voorzieningen, zoals door de Kamer verzocht, achterwege kunnen blijven," verklaarde Hirsch Ballin tijdens de persconferentie. Hij haalde enkele citaten van een verslag van de Algemene Rekenkamer waaruit bleek dat tussen januari en maart 1990 grote bedragen werden uitgekeerd op het eiland, maar waarvan nooit duidelijk is geworden waar ze aan gespendeerd zijn. Ook het rapport Bakhuis werd door de minister genoemd. "Het gaat niet om enkel één punt, zoals de luchthaven, maar om tal van zaken. Er zal een bestuurlijk urgentieprogrmma moeten komen. Liever vandaag nog dan morgen."

Hirsch Ballin gelooft niet dat met deze beslissing een "stap terug" is gezet. Immers, indien nodig zal alsnog "hetzij binnen het kader van de ERNA of daarbuiten" bestuurlijk ingegrepen worden op het eiland.

Hij vertelde er niet bij dat hij met een circa 14 punten tellende 'eisenlijst' naar de vergadering was gegaan. Daarop kwamen tal van punten voor die direct zouden ingrijpen in het bestuursverloop van het eiland, zoals de eis dat het BC eens per week moet vergaderen en alle beslissingen naar de gouverneur moeten.

Gezaghebber St. Maarten:

"Tweede Kamer is te kwadertrouw bezig"

WILLEMSTAD—Gezaghebber Ralph Richardson van St. Maarten heeft niet meer zo lang te zitten als eerste burger van dat eiland dus lucht hij nu zijn hart. Hij is dan ook niet bepaald vriendelijk in zijn uitlatingen over politiek Den Haag. Misschien, omdat hij vindt dat Nederland niet bepaald vriendelijk is jegens St. Maarten en zeker niet objectief bezig is. "De Tweede Kamer is te kwadertrouw bezig met betrekking tot St. Maarten. De motie (over het eventueel inzetten van een regeringscommissaris en eventueel bestuurlijk ingrijpen) is niet alleen gebaseerd op onjuiste en onvolledige informatie, maar is daarnaast ook nog politiek gemotiveerd. Als de SPA/PDP-coalitie stand had gehouden, was er, wat de Kamer betreft, niets aan de hand geweest. De Kamer is gewoon tegen deze coalitie, dat is het hele probleem." Gezaghebber Richardson wond er gisteren geen doekjes om.

Hij meent dat de Nederlandse parlementariërs met allerlei argumenten komen aanzetten, terwijl ze niet alleen beter moeten weten, maar tijdens hun veelvuldige bezoeken aan het eiland beter hun huiswerk moesten doen. "Ze komen naar de eilanden, to wine and dine, in plaats dat ze de zaken goed uitzoeken," aldus Richardson, die enige weken geleden te kennen gaf zijn tweede ambtstermijn om "gezinsredenen" niet te willen afronden en eind dit jaar op te stappen. Insiders menen echter, dat Richardson de eer aan zich zelf houdt, omdat ook hij op de lijst voorkomt van personen die betrokken zijn bij het luchthavenschandaal op St. Maarten en gedwongen zou worden op te stappen.

Richardson was overigens over het gesprek dat de afgelopen dagen met Hirsch Ballin plaats vond behoorlijk tevreden hoewel hij gelooft dat slechts "halve noten werden gekraakt." Ook zei hij het niet op prijs te stellen dat Nederland steeds spreekt over het ontbreken van 'deugdelijk bestuur' op het eiland. "Wij spreken van versterking van het bestuursapparaat," aldus Richardson, die zei dat de gesprekken er "hard" aan toe zijn gegaan.

■*WILLEMSTAD — Premier Liberia kijkt iewat ernstig, minister Hirsch Ballin keek even héél verbaasd toen gezaghebber Ralph Richardson van St. Maarten (naast hem op de foto) verklaarde dat de Tweede Kamer "te kwadertrouw bezig is" met betrekking tot St. Maarten. "De motie en al dat gedoe is politiek gemotiveerd, als er geen verandering van coalitie was geweest was er niets aan de hand geweest," merkte Richardson gisteren tijdens een persconferentie op Curaçao op. Premier Liberia en Richardson zijn gisteren in het zelfde toestel als de Nederlandse delegatie naar Europa gereisd. Ze reizen door naar Brussel en hierna gaat mevrouw Liberia naar Rome. Ze wordt de laatste week van november terugverwacht.*

Halabi: "Nog geen bericht uit Nederland"

Groter tekort voor Sonesta onbekend bij investeerders

WILLEMSTAD — De verhaaltjes die zich de ronde doen over het groter wordende Sonesta-tekort (20 miljoen) zijn volgens projectontwikkelaar Eduardo Halabi volkomen uit de lucht gegrepen. "De investeerders noch de lokale overheid weet er iets van."

Volgens Halabi hebben de betrokkenen bij Sonesta het rapport van de Nederlandse Investerings Bank (NIB) nog niet ontvangen. "Als dat klaar is, is het uiterst merkwaardig dat wij er hier nog niets van hebben gezien."

Volgens officieuze informatie wordt er in dat rapport melding gemaakt van het Sonesta-tekort dat zou zijn opgelopen van 16 tot 20 miljoen. Halabi: "Ik vermoed dat Nederland uitgaat van de vertragingen van de werkzaamheden en dat zodoende een schatting is gemaakt van de schade. Het tekort zou daardoor op 20 miljoen zijn berekend. Wie ook de oorzaak is van de vertragingen, het zal in ieder geval de nodige schade met zich meebrengen, bij voorbeeld, wanneer het hotel klaar is in maart/april en het strand nog op zich laat wachten."

Vandaar dat Halabi - net als president-commissaris Lio Capriles - aandringt op een snelle beslissing van Nederland om verdere vertragingen te voorkomen. "Binnenkort zitten we aan tafel met de financiers, waaronder Nederland en dan zullen we zien. Er is nu wel sprake van een erg dringende situatie."

"Toch hoop ik persoonlijk dat we gezamenlijk uit de problemen komen; Sonesta is een groot en moeilijk project."

Woensdag weer vergadering commissie Calvo

WILLEMSTAD — De vergadering van de tripartiete commissie kon afgelopen zaterdag geen doorgang vinden omdat het voorstel niet op tijd kon worden afgerond door het 'back-up' team.

Errol Cova en Hubert Rojer beschikken inmiddels over het voorstel en zullen dit morgenavond tijdens een vergadering van de Verenigde Vakbonden bespreken met de achterban.

Voor aanstaande woensdag is weer een vergadering belegd waar - het eventueel door de achterban goedgekeurde - voorstel verder zal worden besproken.

Project van 14 miljoen:

Promenade Shopping Center: modernisering en uibreiding

WILLEMSTAD — Bezoekers aan het Promenade Shopping Center hebben ongetwijfeld opgemerkt dat rondom het gebouw graafwerkzaamheden worden verricht. Uit informatie van projectontwikkelaar Eduardo Halabi blijkt, dat het startschot is gegeven voor de uitbreiding en modernisering van het winkelcentrum.

"Het gaat hier om een project van 14 miljoen gulden, een plan dat al jarenlang op tafel ligt", aldus Halabi. "Er komt een uitbreiding en in het bestaande shoppingcentrum wordt gemoderniseerd."

"Helaas hebben we jaren moeten wachten op de bouwvergunningen voor het project", zegt een ietwat teleurgestelde Halabi. Volgens hem was hij eerder met zijn aanvragen dan alle anderen die in de omgeving van Saliña bezig zijn winkelcentra op te bouwen. "Zo gaat dat hier nou eenmaal."

"Concurrentie-technisch word je daardoor in een moeilijk parket gebracht", meent Halabi. "Als we de vergunningen hadden gehad, waren we al lang begonnen met de werkzaamheden."

Desalniettemin blijft hij ervan overtuigd dat er ruimte genoeg is voor de verschillende winkelcentra die momenteel uit de grond worden gestampt.

Problemen bij luchtvaart

WILLEMSTAD — De algemene bond voor overheidspersoneel ABVO heeft een vergadering aangevraagd met premier Liberia-Peters en minister van verkeer Nisbeth over de toestand bij het departement van luchtvaart. Er heerst op het departement grote ontevredenheid over het uitblijven van de functie-evaluatie en over de inadequate behuizing van zowel de Flight Information Office (FIO) als het Luchtvaartradiostation (AFTN).

De ABVO is tijdens een bijeenkomst met haar leden die op het departement werkzaam zijn, waarbij tevens gedeputeerde van luchtvaart Francisco aanwezig was, overtuigd geraakt van de frustatie van de medewerkers van het departement.

Men wacht al tijden op een functie-evaluatie en de erkenning, c.q. promotie van enkele functionarissen van de FIO en de AFTN. Ook klagen deze afdelingen over hun beroerde behuizing.

Vooral de luchtverkeersleiders wachten al sedert jaren op de hun toegezegde evaluatie, waarvan een eventuele promotie afhangt. Gedeputeerde Francisco zei tijdens de vergadering dat hij al diverse verzoeken aan de overheid heeft gedaan om deze slepende zaak aan te kaarten. Toe nu toe leverde dit niets op, aldus de gedeputeerde.

De frustatie is ook te verklaren vanuit het feit dat een deel van het personeel wel reeds onderworpen werd aan een evaluatie. Ook speelt een rol dat de funktionarissen van het FIO al 12 jaar aan hun maximum zitten en dat enkelen binnenkort met pensioen gaan. De ABVO wil dat er voor deze werknemers een uitzondering wordt gemaakt en dat er vóór dat zij met pensioen gaan een functie-evaluatie plaatsvindt.

Wat tevens weerstand oproept is dat enkele werknemers een cursus als AIS-briefer hebben afgerond; een cursus die in feite neerkomt op de scholing tot assistent luchtverkeersleider. Tot overmaat van ramp slaagden twee functionarissen van de FIO met lof en ontvingen nog steeds geen promotie, terwijl cursusleden uit St. Maarten dit wel al kregen. Ook blijft een certifikaat vooralsnog 'onderweg'.

Al in de periode dat minister Gumbs over deze zaken ging werd vastgesteld dat de behuizing van zowel FIO als AFTN sterk te wensen over liet.

Glenbert Croes naar Costa Rica

ORANJESTAD — De voorzitter van de nieuwe politieke partij OLA ontving een uitnodiging voor een bezoek aan Costa Rica waar hij ontmoetingen zal hebben met de president van Costa Rica Rafael Angel Calderon en de president van het Congres dr Miguel Angel Rodriguez. Van deze gelegenheid maakt Croes gebruik ook de weduwe van ex president dr Daniel Oduber persoonlijk deelneming te betuigen.

Glembert Croes wijst er op dat wijlen Daniel Oduber een groot vriend van Aruba was, zijn steun gaf aan de strijd voor de status aparte en deel uitmaakte van een groep Latijns Amerikaanse presidenten die zijn vader steunden in de strijd voor de status aparte. Hij zal aan de weduwe van de president Oduber namens zijn moeder Glenda Croes een brief overhandigen waarin de deelneming wordt geuit.

ORANJESTAD — Ter gelegenheid van het NASKHO-symposium zal een schilderijen-expositie van Arubaanse kunstenaars worden gehouden. Deze is van 28 november - 1 december in de conferentie-zaal van Hyatt Regency Aruba. In dezelfde zal ook een expositie van informatie over Aruba plaatsvinden.

Op de schilderijen-expositie zullen werkstukken te zien zijn van: Alida Martinez, Grecia Kock, Roland Janssen, Juancho Dirkhof, [illegible] en anderen.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/ 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-257.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
zaterdag
DRIVE-IN: 20.30 uur **Return to the Blue Lagoon** (drama, 18 jr.).

****

BOTICA (nachtdienst)
Pabao brug: Oduber, tel.:21780.
Pariba di brug: San Lucas.

****

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur):
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta Cruz: dokter D.S. Bermudez, Herman Gorterstraat 1, tel.: 38211.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter J. Tromp via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

****

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk, gelieve Alarmcentrale op te bellen, **tel.: 115.**

****

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): de wachtheeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

****

WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU (Koningstraat 22, tel.: 24444): dagelijks van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur.
Maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: tel.: 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE: Vragen? Bel dan 23040/ 27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

FADA/PRIDE (Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999): geopend op dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00-18.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/ drugsmisbruik.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA: P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

****

TELEARUBA
MAANDAG: 18.00 Cartoons; 19.00 Showbizz Today; 19.25 Carib Scope; 19.55 Lotto pa Deporte; 20.00 Telenoticias; 20.30 Airwaves; 21.00 CNN International News; 21.45 Mini Series: Drug Wars prt.III; 22.30 World Report; 23.30 Sports Tonight.

******

MAANDAG
LTIke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/ 16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 0f 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

****

Directeur De Telegraaf wil excuses PG van Aruba

ORANJESTAD—De hoofdredacteur/directeur van De Telegraaf H.L. de Haas verwacht dat de procureur generaal mr P. Bos zijn verontschuldigingen aanbiedt. "Het was tot daar aan toe geweest, indien u uw mening rond de borreltafel als privé persoon ten beste had gegeven. Wat ons echter heeft verbijsterd is dat u uw kant noch wal rakende beschuldigingen in uw functie als P.G. van Aruba zwart op wit vastlegt". Van Stan Huygens kreeg AVP leider mr Henny Eman een antwoordbrief, waarin deze stelt dat de woorden van minister Nicolaas woordelijk werden weergegeven. Het was Huygens niet bekend dat de bewindsman zich drie jaar geleden op dezelfde manier uitte.

"Met verbazing en verontwaardiging hebben wij kennis genomen van uw opvattingen over onze rubriek, Stan Huygens in uw brief van 12 november aan de AVP statenfractie", zo schrijft de hoofdredacteur directeur van De Telegraaf H.L. de Haas aan de procureur generaal mr P. Bos op Aruba. "Het is volkomen onjuist dat de schrijver van deze rubriek "toegang weet te verkrijgen" tot bijeenkomsten. Hij wordt uitgenodigd.

Het is onjuist dat uitspraken in deze rubriek later "vermoedens" blijken te zijn, die later door betrokkenen worden ontkend. Dat is nog nooit gebeurd, noch is de rubriek schrijver ooit via een kortgeding tot enige vorm van rectificatie verplicht geweest. Het is tenslotte volslagen in strijd met de realiteit dat deze rubriek "algemeen wordt beschouwd als een roddelrubriek".

Hoe komt u aan die wijsheid, zo vraagt De Telegraaf aan de PG, heeft u de mening gepeild in Nederland? (overigens: als het om een roddelrubriek ging zouden wij dat gaarne erkennen, want een roddelrubriek is journalistiek en maatschappelijk een aanvaard en gerespecteerd verschijnsel) aldus De Telegraaf directie/hoofdredactie.

Stan Huygens schrijft aan de AVP fractie: "de reactie van de procureur generaal heeft ons verbijsterd en onze verontwaardiging opgewekt". Een afschrift van de brief aan de PG werd aan de minister van Justitie in Den Haag mr Hirsch Ballin gezonden.

George Willems: Cubaanse revue

ORANJESTAD — In de Fadango nachtclub van het Golden Tulip hotel treedt de bekende Curaçaose zanger George Willems op. Hij wordt in zijn optreden vergezeld door de "Cuban Latin Revue", rechtstreeks uit Havana, Cuba. George Willems, met zijn uitstekende stem, is na zijn succesvol optreden in Buenos Aires en Sint Maarten tot eind van de maand in de Fadango nachtclub te zien en te horen.

In zijn streven het publiek een waar spektakel te bieden heeft hij enige Cubaanse artiesten aangetrokken. Het contract hiervoor werd op Curaçao gelegd en na de nodige voorbereidingen waaronder enige reisjes naar Cuba, heeft hij vijf pittige danseressen, drie muzikanten en een choreograaf geëngageerd voor zijn show. De muzikanten versterken op blaasinstrumenten de bekende hotelband Great Musicians Together (GMT).

De jonge Cubaanse choreograaf Frank Otto Williams heeft leiding van het geheel. Hij is zeer talentvol en samen met zijn broer maakt hij deel uit van de dansgroep die in "Tropicana", de grootste en drukstgezochte nachtclub van Cuba, aan toeristen de Cubaanse folklore toont. Hij danst al vanaf zijn negende jaar en is de afgelopen vier jaar naar de choreografie overgestapt. Dit doet hij naast het dansen.

George Willems brengt in deze show vooral pittige Latijns Amerikaanse muziek, waaronder Sopa de Caracol. Het geheel gevarieerd met romantische ballades, waaronder "Mi Guitara" van Junie Juliet. George Willems is niet alleen een goede zanger maar ook een goede entertainer. Hij weet het hele publiek bij zijn optreden te betrekken en daarbij toch de aandacht op hemzelf gericht te houden ook al wordt men afgeleid door het optreden van de danseressen, die in schaarse kleding ongelofelijk lenig van heupen tot bovenlijf weten te bewegen. Wat een ritme.

Tot slot brengen de dames enige heren op het podium om mee te dansen. Iedere avond, behalve op maandag, is er een show van anderhalf uur.

Ambtenaren reageren op Werleman:
"Ontvanger niet Gestapo-achtig"

ORANJESTAD — De ambtenaren van het Ontvangerskantoor en ook de regering protesteren tegen de uitlating van Statenlid Eddy Werleman, van de PPN, dat Gestapopraktijken gebruikt worden om belastinggelden uit de burgers te halen. Zo verklaarde gisteren minister van Financiën, ing Roland Laclé, die zei dat de woorden van Werleman in bijzonder slechte aarde zijn gevallen.

De minister bracht naar voren dat het invorderingsbeleid van de Ontvanger der Belasting in 1988 zijn oorsprong vindt. De toenmalige regering heeft daarmee een regeling willen treffen voor burgers die door het betalen van belastingaanslagen in ernstige financiële problemen dreigen te geraken. Het moet dan wel gaan om persoonlijke belastingschulden. De huidige regering — aldus minister Laclé — onderschrijft die gedachte en heeft de afgelopen jaren het beleid nog verruimd.

Het beleid inzake betalingsregelingen is gebaseerd op de zogenaamde betalingscapaciteit van belastingschuldigen. Deze betalingscapaciteit is de betalingsruimte die de burger heeft om zijn belastingschuld te kunnen voldoen en heeft als uitgangspunt het gezamenlijke inkomen van man en vrouw. Daarvan worden afgetrokken normbedragen voor kosten die deze man en vrouw met hun gezin moeten maken om een redelijk gezinsleven te kunnen hebben.

De hoogte van de normbedragen voor een gezin laat sinds 1988 de volgende ontwikkeling zien: (nov. 1988), 20% van het totaal-inkomen van man en vrouw (algemene norm) f.750,-- + f.50,-- per inwonend kind (vaste norm). (Maart 1989), 25% van het totaal-inkomen van man en vrouw (algemene norm) f.1000,-- + f.50,-- per inwonend kind.

Daarboven worden nog de volgende kosten in mindering gebracht ziektekosten, studiekosten, huur/aflossing en hypotheekrente voor het zelf bewoonde huis en alimentatie betalingen. In oktober 1991 is het beleid nog enigszins verruimd. Sindsdien wordt ook gedeeltelijk rekening gehouden met kosten van bepaalde persoonlijke leningen. Het bedrag dat overblijft na aftrek van de hierboven genoemde normbedragen en specifieke kosten vormt de betalingscapaciteit.

Deze, aldus Laclé, beschouwt de Ontvanger als de ruimte die overblijft voor het betalen van de belastingschuld. Uitgaande van een gehuwde belastingschuldige met twee schoolgaande kinderen en een gezinsinkomen van f.2.500,-- (in 1988), krijgt men het volgende beeld: huur f.500,--, ziektekosten 100, algemene norm 20% 500, norm echtpaar 750, norm kinderen 100, totaal 1950.

Dit laatste bedrag afgetrokken van f.2.500,-- levert een betalingscapaciteit van f.500,-- op. Vanaf 1989 krijgt men het volgend beeld: huur 500, ziektekosten 100, algemene norm 25% 625, norm echtpaar 1.000, norm kinderen 100, totaal 2.325 dat, afgetrokken van f.2.500 een betalingscapaciteit van f.175 oplevert.

Als de belastingschuldige deze betalingscapaciteit niet gebruikt om zijn belastingschuld te voldoen, kan de Ontvanger gebruik maken van invorderingsmaatregelen. De bevoegdheid daarvoor is hem uitdrukkelijk verleend in de Landsverordening Invordering Aruba, zo verklaarde de minister.

Hij onderstreepte, dat het uitstelbeleid door de regering wordt vastgesteld en dat het parlement de geëigende plaats is om over dat beleid vragen te stellen of opmerkingen te maken. "Wie bij het uiten van kritiek op het beleid vergelijkingen maakt met een gevreesd onderdrukkingsapparaat uit de Tweede Wereldoorlog doet groot onrecht aan de medewerkers van het Ontvangerskantoor aan wie de uitvoering van dat beleid is opgedragen", aldus minister Laclé.

Sjon Chi Eman (84) overleden

ORANJESTAD — Op 84 jarige leeftijd overleed afgelopen zaterdag mevrouw de weduwe Frederika van der Biest Eman-Eman weduwe van John G. Eman, één van de grote promotors van de vooruitgang van Aruba, onder meer in de tijd van de vestiging van Lago en oprichter van de eerste commerciële bank van Aruba, Aruba bank N.V.

Ondanks het feit dat haar echtgenoot op jeugdige leeftijd kwam te overlijden heeft zij op succesvolle wijze de behartiging van de zaken van haar man voortgezet, waaronder ook de Aruba Gas Supply en de Eman Handelmaatschappij. Onder haar energieke leiding en dynamische aanpak kwamen de zaken tot een geweldige groei. Zij heeft bewezen dat ook de vrouw in staat is om door hard werken, energie en eerlijkheid een belangrijke positie in de maatschappij in te nemen. De contacten met haar waaruit telkens weer haar grote liefde voor haar werk en Aruba naar voren kwam, waren steeds een genoegen.

Zij zorgde dat haar kinderen en kleinkinderen het werk in de verschillende bedrijven konden blijven voortzetten. Voorts heeft zij zich vooral voor de Protestantse Gemeente en charitatieve instellingen ingezet. Zij was een gezien en geliefd persoon in de Arubaanse gemeenschap. Haar verdiensten werden in 1975 koninklijk erkend door haar benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. De begrafenis vond hedenmiddag vanuit de protestantse kerk in Oranjestad plaats.

Aruba vijf uur in het donker

ORANJESTAD — Vijf uur lang heeft geheel Aruba gisteravond zonder stroom gezeten. Oorzaak was dat plant nummer vijf uitviel omstreeks half zeven, waardoor een kortsluiting ontstond en geheel Aruba zonder stroom kwam te zitten. Eerst tegen het middernachtelijk uur was de stroomvoorziening hersteld.

De bevolking bracht de donkere uren op terras of op straat door, waarbij lange files op de wegen, van mensen die met het gezin maar in de auto waren gestapt, waar het niet zo donker was en de airco het wel deed. Het leven op Aruba kwam practisch stil te liggen. In de hotels werden de generators in gebruik gesteld, echter onvoldoende om een normale stroomvoorziening te geven.

Zo bleven de casino's wel open doch de airco werd uitgeschakeld. De stroom van het Powerhouse van Coastal viel niet uit doch kon niet voor de distributie voor de bevolking worden overgeschakeld. De WEB nood-gasgenerator kon niet opgestart worden zolang niet bekend was wat de oorzaak van het uitvallen van het WEB was. Het personeel werkte samen met Elmar met man en macht. Bij informatie bij het WEB kreeg men alleen maar te horen "we doen ons best".

Door het uitvallen van de stroom verschenen de ochtendbladen vanmorgen in erg dunne editie. Het ochtendblad "Bon Dia" bracht een zwarte voorpagina met de woorden van de verkiezingsleuze "Futuro Briyante". Zaterdagavond was de stroom in verschillende delen van Aruba ook reeds een uur uitgevallen. Voorts kwamen enige wijken zonder water te zitten; in Ponton viel het water weg en kregen de bewoners korte tijd later een stroom van modder en bruine viezigheid uit hun kranen. In enige gevallen veroorzaakte dit de nodige verstoppingen.

Ook de Setar had met storing te kampen, waardoor Aruba twee dagen lang van nieuwsvoorziening bleef verstoken. Door een kabelstoring was het niet mogelijk ANP nieuws te ontvangen. Dat was een strop omdat daardoor het nieuws van Bonaire niet binnenkwam. Het ANP op Curaçao zorgde er later voor dat de voornaamste ANP berichten over Bonaire via de fax alsnog Aruba bereikten en aan de autoriteiten en geabonneerde nieuwsmedia ter beschikking konden worden gesteld.

OLA leider Glembert Croes gaf een verklaring uit, waarin hij duidelijk stelde dat, in een dergelijk ontwikkeld land als Aruba, problemen met stroomvoorziening niet mogen voorkomen. Croes ging uitvoerig in op het feit hoe de bevolking te lijden kreeg van deze gang van zaken, terwijl de toeristen hun hotelkamers moesten verlaten en in de hal of op straat en het strand uren lang op het terugkeren van de stroom wachtten.

Glembert Croes wees erop dat de bevolking iedere maand voor stroom en water betaalt om dit 24 uur per dag te krijgen. Het geld dient gebruikt te worden om te zorgen voor een verantwoorde distributie. De OLA leider meent dat een reservevoorraad moet worden gevormd om equipment te kopen of anders moet dit van het belastinggeld worden betaald. Het volk wordt weliswaar verteld dat nieuw equipment werd gekocht, maar de grote problemen zelf zijn er oorzaak van dat er geen definitieve oplossing komt.

Als de overheid het niet kan, aldus Glembert Croes, dan wordt het tijd dat die overheid een andere instelling of groep dit laat doen. Na gewezen te hebben dat overal ter wereld grote maatschappijen zijn die een elektriciteitsplant kunnen runnen, besluit de OLA leider met de opmerking dat het tijd wordt dat de overheid het beheer van het WEB in handen stelt van mensen die een definitieve oplossing voor het volk kunnen brengen, de huidige situatie kan niet meer doorgaan.

Voor WEB-directeur, ing. Jossy Laclé, was het tot vanmorgen elf uur niet bekend wat zondagmiddag de technische storing veroorzaakte aan turbine nummer vijf. Deze turbine, één van de grootsten bij het WEB, droeg een groot deel van de productie van het WEB. Door het uitvallen gingen niet alleen 20MW verloren, maar vielen ook de boilers nummer 1, 2, 4 en 5 en de turbine's nummer 1 en 3 uit.

Dit vanwege het groot verschil in voltage dat veroorzaakt werd. Dit laatste had tevens tot resultaat dat een van de beveiligingen van het switch-yard systeem beschadigd werd, waardoor de gasturbine niet in bedrijf kon worden gesteld. Met behulp van stroomlevering door Coastal konden de WEB-werknemers overgaan tot reparatie-werkzaamheden om de situatie weer te stabiliseren.

Omstreeks elf uur 's avonds kon de eerste boiler in bedrijf worden gesteld en tegen één uur in de ochtend was geheel Aruba weer voorzien van stroom.

ORANJESTAD — De Aruba Jaycees die ook dit jaar bijzonder actief zijn in de gemeenschap organiseren vrijdag 29 november vanaf negen uur 's morgens in het RCA sportcentrum een sportdag voor de gehandicapten van Bibito Pin, school Duna un Man, Man na Obra en Briyo di Solo. Het wordt een sportdag met negen verschillende activiteiten, die worden gebracht onder de leuze "Ban Pasa Bon".

Het doel van deze dag is om de gemeenschap en vooral te doordringen dat ook gehandicapten deel van de gemeenschap uitmaken en alle aandacht verdienen. Mochten er zaken of personen zijn die financieel een steentje willen bijdragen, of andere medewerking willen geven, dan kunnen zij zich in verbinding stellen met de Aruba Jaycees. De activiteiten zijn: Mikspel, Donutrace, Shuffle, Waterrace, Bowlen, Balslaan, Vissen, Slingerspel en Blikwerpen.

Overdracht Aruba Concorde: 60 miljoen

ORANJESTAD — Met de overgang van het Aruba Concorde hotel in handen van de nieuwe eigenaar is een bedrag van 60 miljoen dollar gemoeid. Dit bedrag is voor hotelgebouw en operations. De nieuwe eigenaar, zo deelde minister van Toerisme/ Economische Zaken ing Eddy Briesen, vrijdag mee, is de groep "Caliber N.V.". Deze N.V. heeft als grootste aandeelhouder, de architect Enrique Fuentes, en bestaat verder uit: Rafael Simon Urbina, Alberto Fiñol, Luis Alvarez Dominguez en José Luis Fernandez. Het Aruba Concorde zal in een 5-sterren hotel worden veranderd, zo vernam de minister van de nieuwe eigenaar Caliber N.V.

Badminton om Perriercup

ORANJESTAD — Aruba Badminton Masters (ABM) organiseert ook dit jaar haar "year-end competition". Er zal om de "Perrier Cup" worden gestreden. De competitie wordt vanavond, morgenavond en volgende maandag en dinsdagavonden, om half negen in de gymnastieklokaal van La Salle College gespeeld.

WILLEMSTAD — In het weekeinde werd de finale van het 4-tallen kampioenschap van Curaçao gespeeld tussen de echtparen Van Hellenberg Hubar en Maas enerzijds en Yvette de Vries — Lies Bergsma met het echtpaar Saladin anderzijds. De wedstrijd ging over 64 spellen, 32 op zaterdagavond en 32 op zondagmiddag.

Bij half time op zaterdag, dus na 16 handen, stonden Van Hellenberg Hubar cs voor met 43-23 punten. De zaterdagavond werd echter afgesloten met een kleine voorsprong, 60-55 voor de 8 dames met de heer Saladin. Na de eerste 16 spellen op zondagmiddag stond het team Van Hellenberg Hubar weer voor met 4 punten, 88-84 en de laatste 16 handen moesten de beslissing brengen. Het stuivertje wisselen eindigde tenslotte met een eclatante overwinning voor het viertal van Yvette. Einduitslag 121-108.

De wedstrijdleiding was in handen van Vernon Brown en Siem van den Ende en een compliment aan alle spelers voor een sportief gespeeld toernooi is zeker op zijn plaats.

WILLEMSTAD — Op dinsdagavond 12 november begon bij Asiento het Kersttoernooi waaraan 18 paren deelnamen. De uitslag was: 1. heer De Paula - mevrouw Tesser 57.55%; 2. de heer en mevrouw Van Hellenberg Hubar (ditmaal broer Jan van echtgenoot Bob, met vacantie op Curaçao) 57.03%; 3. heren Cox - Blufpand 56.25%; 4. heren Kruisheer - Engelmen 55.73%; 5. dames Van Beek - Blankevoort 53.65%; 6. dames Sheeser - Schouten/dames Bergsma - De Vries 53.18%; 8. dames Henriquez - Schnitger 52.08% en 9. heren Winkel - De Vries 50.26%.

De tweede wedstrijd wordt gespeeld a.s. dinsdagavond 19 november om half acht op Rust & Burgh.

UEFA beboet PSV wegens wangedrag

ZUERICH - PSV is door de tuchtcommissie van de UEFA beboet met 5200 gulden.

De spelers van de Eindhovense club werden ervan beschuldigd zich tijdens het duel met Anderlecht in Brussel op 6 november, in de tweede ronde van het Europese toernooi voor landskampioenen, incorrect te hebben gedragen. PSV werd in deze wedstrijd uitgeschakeld.

Sion, in de tweede ronde van het Europa Cup II-toernooi aan de kant gezet door Feyenoord, kreeg dezelfde boete voor hetzelfde vergrijp. De spelers van de Zwitserse club zouden zich in de Kuip hebben misdragen.

Osasuna, in de derde ronde van de strijd om de UEFA-beker tegenstander van Ajax, kreeg een aanmerkelijk hogere boete. De Spanjaarden moeten 65.000 gulden op de rekening van de Europese voetbalunie storten.

Bij de wedstrijd tegen VFB Stuttgart, op 22 oktober, werden door supporters voorwerpen op het veld gegooid. Daarbij werd een grensrechter geraakt.

---

arugas

Gerencia y Personal di ARUGAS ta participa cu profundo tristesa, fallecimiento di

Sra. Vluda Frederika v/d Biest Eman-Eman
co-fundadora di nos compania
Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Su manera ejemplar lo keda semper den nos memoria.

Cu Shon Chi sosega na Paz.

Aruba, 15 November 1991.

John G. Eman Trust
Founded 1985

Cu honda pena nos ta anuncia fallecimento di;

SRA. VDA. FREDERIKA V/D BIEST EMAN-EMAN
mihor conoci como Shon Chi

na bida fundador y miembro di directiva di nos fundashon.
Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Entiero lo tuma lugar dialuna dia 18 di november 1991 pa 4:30 saliendo for di Kerki Protestant pa Santana Protestant na Boerhaavestraat.

Shon Chi, sosega na paz, den braza di nos Señor.

Aruba, 15 November 1991.

JOHN G. EMAN HOLDING

Cu profundo pena nos ta anuncia e fallecimento di

SRA. VDA. FREDERIKA V/D BIEST EMAN - EMAN.
miho conoci como Shon Chi

Na bida miembro di directiva di nos compania
Ridder in de orde van Oranje Nassau

[illegible] dialuna di 18 di november 1991 pa 4:30
Saliendo for di kerki protestant pa santana protestant na Boerhavestraat.

Shon Chi lo bo sigi biba den nos curason
Sosega na paz

Aruba, 15 november 199

Cu profundo pena nos ta anuncia e fallecimento cristianamente di

Sra. Vda. Frederika v/d Biest Eman-Eman.
mihor conoci como Shon Chi
Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Su yuinan: **Sra. Ludwina Eman**
Srta. Nora Eman
Sra. Vda. Ady Vrieswijk-Eman
Sr. y Sra. John Eman
Sr. Roy Eman
Sr. Boy Eman
Sra. Vda. Marjory Eman
Su ruman: **Sra. Vda. Elizabeth Paap-Eman**

y demas familiares
ta invita pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar Dialuna 18 di November 1991 pa 4:30 saliendo for di kerki Protestant y despues pa Santana di Protestant na Oranjestad.
E restonan mortal lo ta reposa for di 2'or di merdia den kerki Protestant.

Deseo di e defunto ta pa no manda flor.
Nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aruba, 15 November 1991.

Alavez Aruba Bank ta participa pa motibo di luto tur su ofecinanan lo ta sera dialuna 18 di november 1991 henter dia.

EMAN TRADING COMPANY

Cu profundo pena nos ta anuncia fallecimento di

Sra. Vda. Frederica v.d. Biest Eman-Eman
mihor conoci como Shon Chi
Ridder in de Orde van Oranje Nassau
na bida comisario pa hopi añas di nos compania, kende semper a mustra gran interes pa e continuo progreso di nos empresa.

[illegible] p.m.
saliendo for di Kerki Protestant.

Shon Chi nos lo recordabo semper, sosega na Paz.

Directiva, Staf y Personal di
EMAN TRADING CO.

Pa motibu di luto tur nos oficinanan lo ta sera Dialuna henter dia.

Aruba, 15 November 1991.

Coach Van Eijck heeft nog niet verloren sinds maart

Amateurs van Rheden voetballen FC Twente uit KNVB-toernooi: 2-1

RHEDEN - Voor de wedstrijd had Rheden-trainer Jan van Eijck, de mogelijkheid al ruimschoots opengehouden. "Van bijna alle ploegen in Nederland, inclusief die uit de erdivisie kunnen wij winnen. Ik schatte onze kansen tegen FC twente ook ten minste op vijftig procent."

Rheden bewees dat de woorden van zijn trainer niet de kwalificatie grootspraak verdiende. De koploper van de hoofdklasse B bij de amateurs schoot de vaderlandse subtopper FC twente met 2-1 uit het KNVB-bekertoernooi, des te opmerkelijker omdat Twente na het gelijke spel van 3-3 bij PSV barstte van het zelfvertrouwen.

Rheden had daar lak aan. Twente werd met open vizier tegemoet getreden en Rheden bleek voetballend niet de mindere. Jan van Eijck: "Dat doet me ook het meest plezier. We hebben niet gewonnen op basis van werklust, maar op basis van voetbal. Ik heb een fantastisch ploegje. Als we in de organisatie spelen zoals vandaag kunnen we van iedere ploeg in Nederland winnen."

De spraakmakende trainer bouwt bij Rheden momenteel een indrukwekkende serie op. Sinds hij eind maart tussentijds het roer overnam, verloor Rheden niet meer.

"In die 22 wedstrijden hebben mijn spelers maar vijf waarschuwingen gekregen. Dat bewijst dat we het van voetbal moeten hebben. Als we 25 keer tegen een ploeg als FC Zwolle spelen, winnen we 24 keer. Gewoon, omdat wij het positiespel beheersen en zij niet. Dat is het probleem bij bijna alle Nederlandse ploegen.

SCHUTTEREN

Als je toch ziet hoe de verdediging van PSV tegen FC Twente stond te schutteren. Als mijn spelers zo verdedigen, haal ik ze er het liefst allemaal uit. Als het niet loopt, roepen de meeste trainers dat er harder gewerkt moet worden. Ik roep altijd dat ze beter moeten gaan voetballen."

Goed voetballen deed Rheden tegen FC Twente. De treffer van de razendsnelle spits Paul Bremer kort voor rust was dik verdiend. Tien minuten na de pauze zorgde voormalige Twente-speler Baltus zelfs voor 2-0 en dat noopte Twente tot het nemen van risico's.

Dat leverde Rheden meer goede kansen op, maar omdat Mulder na achttien minuten in de tweede helft een voorzet van Nijenhuis inkopte werd het nog spannend. De manier waarop Rheden de wedstrijd uitspeelde, dwong echter respect af.

Een verlenging haalde Twente niet en uiteraard was het laatste woord weer aan Van Eijck. "Ik heb genoten van mijn elftal. Vooraf heb ik gezegd dat we geen angst behoefden te hebben. Ik heb hen uitgelegd hoe we zouden gaan winnen."

Twee treffers in verlenging: 4-2

Telstar heeft geen respect voor eredivisionist RKC

WAALWIJK - De KNVB-beker blijkt bij RKC geen extra krachten te kunnen losmaken. Voor de derde keer in successie werd de eredivisieclub voor de kerst door een eerstedivisieclub uit het toernooi gestoten. Na Emmen en NAC legde zondagmiddag Telstar na twee uur voetbal de zwakke plekken van RKC bloot: 2-4.

Het trio [illegible], Reitop en Van Oostrom stelde de verdediging van RKC voor onoverkomelijke problemen. De aanvallers van Telstar toonden aan waarom zij dit seizoen tot nu toe de meeste doelpunten in het betaalde voetbal maakten.

Keer op keer waren de aanvallers van Telstar hun directe tegenstander te snel af. Voor de neus van doelman Nijkamp hield Telstar het hoofd in defensief opzicht bovendien ook aardig koel.

Twee keer lukte het RKC een achterstand ongedaan te maken. De laatste keer was negen minuten voor tijd toen Van Hintum een vrije schop van Decheiver intikte. Telstar liet zich echter niet van zijn stuk brengen en sloeg in de noodzakelijke verlenging twee keer toe. In dat stadium hefte RKC het Telstar het niet zo nauw aam met de afwerking anders was de blamage voor de Waalwijkers nog groter geweest.

[illegible]

BALASHI — De [illegible] van het WEB heeft besloten dat binnen twee weken, een referendum onder de werknemers bij het Water- en Energie bedrijf (WEB) zal worden gehouden om te zien wie als vertegenwoordiger van het personeel bij de onderhandeling voor een cao kan optreden. Het gaat dan tussen de combinaties SEPA/STA of VWA/SWA. De groep die wint mag de cao-onderhandelingen voeren.

Vandaag wordt een protocol over deze kwestie getekend, terwijl vrijdagmiddag de VWA/SWA leden op de hoogte werden gesteld van deze beslissing. de SEPA/STA gaf afgelopen weekeind reeds een verklaring voor de WEB werknemers uit, waarin er op gewezen wordt, dat de werknemers goed moeten uitkijken.

Zij wijzen erop dat reeds op 4 april 1991 SEPA/STA een uitgebreide brief aan de regering zonden om een referendum te houden ten einde vast te stellen wie de werknemers mag vertegenwoordigen. In mei 1991 werd SETA/STA verzocht om de vakbonden VWA/SWA eveneens tot de onderhandelingstafel toe te laten [illegible], aldus de SEPA/STA verklaring, dat zij onderhandelingen voor een cao kunnen voeren en sluiten. Onder het WEB personeel ontstond grote verdeeldheid, waarbij bleek dat de [illegible] SWA het onder het WEB personeel niet gek deed.

DUBLIN - De Ierse [illegible] Vincent Brady benoemd [illegible] nieuwe minister van Defensie, als vervanger van McDaid. McDaid is ervan beschuldigd banden te hebben met een activist van het Ierse republikeinse leger (IRA).

Cu honda pena nos ta participa fallecimento di

Sra. Vda. Frederica v.d. Biest Eman-Eman
mihor conoci como Shon Chi

na bida esposa di difunto Sr. John G. Eman,
fundador di Aruba Bank Ltd.
Ridder in de Orde van Oranje Nassau.
Pa añanan largo e señora tabata comisario di nos Banco y semper masha activo den asuntonan bancario.

Acto di entiero lo tuma lugar Dialuna November 18, 1991 pa 4.30 p.m. saliendo for di Kerki Protestant.
Nos condolencia ta bai na yiunan, ruman y demas famianan.
Cu Shon Chi sosega na Paz.

Junta di Comisarios, Directiva y Staf
Aruba Bank Ltd.

Pa motibu di luto tur nos oficinanan lo ta sera Dialuna henter dia.

Aruba, 15 November 1991.

PETERBOSZ: de Jan Wouters van Feyenoord

TAUMENT ABSOLUTE UITBLINKER BIJ ROTTERDAMMERS: 2-0

Ajax laatste kwartier met tien man: Vink rood

Feyenoord blijft verdedigend overeind tegen aanvallend Ajax

ROTTERDAM - Ajax is zondagavond stukgelopen op de taaiste levende muur van de eredivisie, luisterend naar de naam van Feyenoord.

De klassieker van het Nederlands voetbal werd door de Rotterdamse club gewonnen met 2-0. Het resultaat werd bereikt met stug verdedigen en af en toe behoedzaam uitvallen. De overwinning kon worden opgedragen aan Gaston Taument, zondag de enige creatieveling bij de Rotterdammers.

Feyenoord bleef zelfs verdedigen in een man-meer-situatie. Vink werd in de 73ste minuut weggestuurd na zijn tweede gele kaart van scheidsrechter Uilenberg. Beide malen had hij uitblinker Taument onreglementair gestuit.

Kort na het incident schoot Winter op de lat boven het doel van De Goey. De gelijkmaker was op zijn plaats geweest. Dankzij het tomeloze aanvalsspel van Ajax werd het duel na rust een aanvaardbaar gehalte. De klassieker kon desondanks niet tippen aan PSV-Ajax. Daarvoor heeft Feyenoord nu eenmaal te weinig technische kwaliteiten.

Interim-coach Jansen wist dat. Daarom paste hij zijn ploeg aan Ajax aan. Zelfs in het uitverkochte eigen stadion, ingegeven ook door het gemis van Sabau, Fräser en Blinker. De Amsterdammers vielen aan zoals ze dat altijd doen. Eerst voorzichtig, maar na de openingstreffer van Damaschin, met de moed der wanhoop. Het hielp niets.

Het betekende voor Ajax alweer de derde nederlaag in een uitwedstrijd van dit seizoen. Bepaald geen referentie voor een kampioenskandidaat. Bovendien wacht volgende week in het Diekmanstadion het duel met FC Twente, ook niet bepaald een ABC-tje. Desondanks weigert trainer Van Gaal het concept aan te passen. Ajax blijft aanvallen. Zelfs als PSV blijft uitlopen.

Toch viel er in Rotterdam nog wel wat op de Amsterdamse ploeg aan te merken. Vink was allesbehalve vlekkeloos aan het verdedigen, Bergkamp is op zoek naar de grote vorm. Pettersson had het te kwaad met de (grote boze) Wolf. Op de vleugels had alleen Roy soms goede acties, zij het dat zijn eindpass nog te zwak was. Petersen deed te weinig. Helaas zat Van 't Schip niet op de bank om voor een leuk laatste half uur te komen zorgen.

GEVAARLIJKSTE AANVALLER

Opvallend was dat verdediger De Boer Ajax' gevaarlijkste aanvaller was. Voor rust zag de linksback een schot door uitgerekend Taument, Feyenoord's enige echte spits, van de lijn gehaald. In de tweede helft pakte doelman De Goey een prachtige omhaal van De Boer uit de bovenhoek.

De kansen van Ajax deden zich sporadisch voor. Dat was de verdienste van Feyenoord. Zelfs zonder de geblesseerde Fräser bleek de ploeg defensief nauwelijks te kloppen. Alleen Troost had moeite met Roy. De Wolf, Heus en Metgod bleven het overzicht behouden. Op het middenveld was Bosz, wellicht Feyenoord's beste aankoop sinds jaren, van onschatbare waarde. Hij kan zich zo langzamerhand de Jan Wouters van Feyenoord noemen.

Aanvallend heeft de formatie van Jansen minder kwaliteit. Toch was de ploeg voor de rust gevaarlijker dan Ajax. Menzo hield op onnavolgbare wijze een kopbal van Metgod uit het doel, Scholten zag een schot uit een moeilijke hoek net voorlangs gaan. Ajax viel wel aan, maar zonder scherp te zijn. Dat veranderde pas na de rust -met Van Loen- toen het moest gebeuren.

MOEILIJKE POSITIE

Ajax werd in een moeilijke positie gedwongen nadat Damaschin in de 28ste minuut de score opende. De Roemeen, evenals Griga verder onopvallend spelend, ontsnapte in de 28ste minuut aan Vink en schoot hard raak. Het was het zesde belangrijke doelpunt van de oud-speler van Steaua Boekarest. Enige waarde voor de Rotterdammers kan hem niet meer worden ontzegd.

In de tweede helft was het gedaan met Feyenoord. Ajax zette de thuisclub klem op eigen helft maar vergat weer eens doelpunten te maken. Ondanks het vroegtijdige vertrek van Vink bleef de gelijkmaker mogelijk. Taument zorgde pas drie minuten voor tijd voor de beslissing. Hij omspeelde Blind en schoot prachtig in de bovenhoek. Als geen andere Feyenoorder had hij recht op deze afsluiting.

Straf Van Basten nietig verklaard na tv-beelden

Ruud Gullit met twee treffers winnaar tegen Sampdoria: 2-0

ROME - AC Milan heeft zondag de voorsprong in de Serie A met verve verdedigd door in Genua Sampdoria met 2-0 te verslaan. Ruud Gullit knalde zijn ploeg voorbij de regerend kampioen, die dit seizoen nog maar zelden kon overtuigen. De aanvoerder van Oranje scoorde na ruim een uur binnen vijf minuten tweemaal.

AC Milan behield daardoor het ene punt voorsprong op Juventus, dat voor eigen publiek met 1-0 van Torino won, met de wedstrijd tegen Genua nog te goed. Stadgenoot Inter schoof op naar de gedeelde derde plaats door in Milaan het laaggeklasseerde Ascoli met 2-1 de baas te blijven.

De derby tussen Juventus en Torino, aandachtig gevolgd door de nieuwe bondscoach Arrigo Sacchi en 60.000 Turijnse tifosi, werd gekenmerkt door een "bijzonder slecht humeur" aan beide zijden. Juventus kwam al na elf minuten op 1-0 door een kopbal van Pierluigi Casiraghi en zag prompt het duel degenereren. Juve verdedigde de voorsprong secuur ondermeer door soms als een "oude dame" het geschop te ontvluchten en het dan weer als een "jonge straatvechter" te beantwoorden. Torino haalde het einde met maar negen spelers. Twee man werden uit het veld gestuurd wegens grof spel.

Met titelverdediger Sampdoria gaat het de laatste maanden allerminst naar wens. De ploeg maakt regelmatig zulke dramatische fouten, dat resultaten, op Europees niveau en in de competitie, vanzelf uitblijven. Ook AC Milan werd het zondag te gemakkelijk gemaakt. Het Milanese openingsdoelpunt wam tot stand na een beoordelingsfout van doelman Gianluca Pagliuca. Die verkeek zich op een voorzet van Marco Van Basten, waarna Gullit de bal voor het inknikken had.

Luttele minuten later kon Van Basten opnieuw de veel te lakse defensie van Sampdoria binnendringen en zijn landgenoot andermaal in staat stellen van dichtbij te scoren. AC Milan dankte in stilte de beslissing van de Italiaanse voetbalbond, die de schorsing van Van Basten voor een wedstrijd wegens opzettelijk slaan van een tegenstander vrijdag nietig verklaarde. Televisiebeelden hadden het ongelijk van het arbitrale trio aangetoond.

MEER DAN WAARD

Napoli haalde een punt weg in Roma in een wedstrijd die het aanzien voor de 56.000 supporters meer dan waard was. De kersverse international Gianfranco Zola, die zijn interlanddebuut vorige week gelijk glans gaf, blonk zondag opnieuw uit. Hij bezorgde Napoli het gelijkspel door met een spektaculaire treffer in de slotfase voor 1-1 te zorgen. Di Mauro had Roma vlak voor rust op voorsprong gebracht.

Lazio Roma won wel. Hekkesluiter Bari, die als enige nog op de eerste zege wacht, werd met 2-1 verslagen. De Duitsers Thomas Doll en Karlheinz Riedle verzorgden de Romeinse productie. De Engelse international David Platt deed iets terug voor zijn tobbende Italiaanse werkgever. Foggia blijft het goed doen. Signori en Baiano, met zeven doelpunten topscorer, zorgden bij Cremonese al voor rust voor de eindstand van 2-0. Caniggia deed met een treffer hetzelfde namens Atalanta tegen Fiorentina.

UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen en de stand in Italië na de 10e speeldag:

Atalanta - Fiorentina 1-0, Bari - Lazio 1-2, Cagliari -Parma 0-0, Cremonese - Foggia 0-2, Inter - Ascoli 2-1, Juventus - Torino 1-0, AS Roma - Napoli 1-1, Sampdoria - AC Milan 0-2, Verona - Genua 2-1.

Stand:

1. AC Milan	9-16
2. Juventus	10-15
3. Napoli	10-13
4. Lazio Roma	10-13
5. Foggia	10-13
6. Inter Milan	10-13
7. Torino	10-11
8. Parma	10-11
9. AS Roma	10-11
10. Atalanta	10-11
11. Genua	9-09
12. Fiorentina	10-09
13. Sampdoria	10-08
14. Verona	10-07
15. Cagliari	10-06
16. Cremonese	10-05
17. Ascoli	10-04
18. Bari	10-03

Loting volgende ronde KNVB-beker

Winnaar Ajax - FC Den Haag in vierde ronde tegen PSV

DEN HAAG - Ajax of PSV haalt de kwartfinales van het KNVB-bekertoernooi niet.

De loting van de vierde ronde, die zondag in de Kuip plaats vond, bracht de winnaar van Ajax - FC Den Haag tegenover de landskampioen.

Zeker is dat twee ploegen uit de eerste divisie wel bij de laatste acht komen. In de vierde ronde, op 4 en 5 januari, zijn twee duels van eerste-divisieclubs: Telstar - Eindhoven en TOP - Haarlem. De amateurs van Rheden spelen tegen VVV opnieuw een thuiswedstrijd.

In het eerste weekeinde van het nieuwe jaar zal het duel Ajax - Den Haag worden gespeeld, de winnaar komt op een later te bepalen tijdstip uit tegen PSV. Sparta en Willem II halen woensdag hun achterstallige wedstrijd uit de derde ronde in.

RESULTAAT LOTING

De loting voor de vierde ronde ziet er als volgt uit:

Ajax/Den haag - PSV, Telstar - Eindhoven, RBC - Feyenoord, Utrecht - Emmen, TOP - Haarlem, Roda JC -Groningen, Sparta/Willem II - Vitesse, Rheden - VVV.

Ellerman benut twee kansen in Heerenveen

PSV dankzij Van Breukelen en falende Friezen ronde verder

HEERENVEEN - Heerenveen is geen gewone eerste-divisieclub. Landskampioen PSV heeft zaterdagavond zijn speelwijze aan de tegenstander moeten aanpassen, maar werd in de bekerstrijd wel winnaar (2-0).

Omdat Van Breukelen, volgens Robson, de man van de wedstrijd was en Ellerman de doelpunten maakte, die zijn handelsmerk zijn. Twee kansen, dicht voor doel van vrije plekjes die niemand beter weet te vinden dan de sprietige spits.

Korbach liet zijn ploeg gewoon voor de winst gaan met een verdediging die een tegen een speelde en die door Goulooze en Verbeek ook nog voor aanvallende impulsen zorgde. Heerenveen dwong PSV tot verdediging omdat de letterlijk en figuurlijk uitgeholde lijstaanvoerder van de eredivisie geen middelen bezat om het middenveld van de Friezen met de sierlijke Been en het bezige baasje De Jong zijn wil op te leggen.

PSV dwong pas gelijkwaardigheid, maar ook niets meer, af toen de falende vierde aanvaller Hoekstra werd ingeruild voor Linskens, die voor zijn elftal de zelfde waarde heeft als De Jong voor Heerenveen. PSV echter is nog steeds niet overtuigd dat het noodzakelijk is een gegeerd beroep te doen op een speler die voor anderen het vuile werk wil en kan opknappen.

De Friezen weten dat zo'n speler onmisbaar is. Zeker in een elftal waaruit Andonie en Camataru, niet zoals Popescu opgeroepen door de Roemeense bondscoach, meer op reputatie dan met inzet spelen. Andonie kon zich de doelpunten van Ellerman aantrekken. Camataru de gemiste kansen in de eerste helft, maar op dat punt stond hij niet alleen.

BESTE KEEPER

"Ellerman komt in de eerste helft twee keer goed aan de bal en dat zijn twee doelpunten", constateerde Korbach. "Wij krijgen in dezelfde periode zeker vier honderd-procent kansen en wij gebruiken er niet een. Ook natuurlijk omdat Van Breukelen nog steeds de beste keeper van Nederland is."

De overmacht van Heerenveen slonk in de tweede helft en in de laatste minuten kregen Kalusha en Kieft zelfs nog perfecte mogelijkheden om de score verder scheef te trekken.

Robson wees met enige trots op die mogelijkheden in zijn analyse. Hij onderstreepte daarmee het voetbalverstand van zijn elftal, maar wanneer de nationale topploeg een eerste-divisievereniging ontmoet, kunnen een paar bijna geslaagde uitbraken natuurlijk geen reden tot tevredenheid, voldoening en trots zijn. Ook al is Heerenveen geen gewone eerste-divisieclub.

Twee Nederlanders uitgeschakeld

Vanderlijde via Nigeriaan ronde verder op WK boksen

SYDNEY - De Nederlandse afvaardiging op het zesde toernooi om de wereldtitels boksen is zaterdag in Sydney tot de helft teruggebracht.

Van de drie nationale kampioenen die in actie kwamen, ging alleen zwaargewicht Arnold Vanderlijde over naar de volgende ronde. De drievoudige Europese kampioen had totaal geen moeite met de Nigeriaan David Inzonritei.

Vanderlijde, die in alle opzichten superieur was aan zijn tegenstander, zegevierde op punten met 22-2, een score die door de vijf juryleden via de computer werd bepaald.

Zwaarwelter Orhan Delibas leverde een vrijwel gelijk opgaande strijd met de Duitser Torsten Schmitz. De voormalige Oostduitser moest in de tweede ronde na een rechtse hoek acht tellen rust nemen. Schmitz, winnaar van het zilver bij het WK van 1989 in Moskou en in mei verliezend finalist bij de Europese titelstrijd in Goteborg, won het duel met gering verschil op punten: 18-14.

Bantamgewicht Miguel Diaz, die bij het EK zilver veroverde, ging roemloos ten onder. De bokser uit Ridderkerk werd in de tweede ronde, na twee openbare waarschuwingen wegens vasthouden, door de Australische scheidsrechter Papak gediskwalificeerd.

Maandag (vandaag) komt Vanderlijde in actie tegen de Spanjaard Miguel Ortega. In dezelfde sessie bokst halfzwaargewicht Peter Zwezerijnen zijn eerste partij tegen de Turk Gurgen.

Sport Agenda

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

DEN HAAG - De topscorers in de eredivisie zijn praktisch ongewijzigd gebleven. Slechts Damashin is na zijn treffer tegen Ajax ook op de lijst (achtste plaats) verschenen.

De lijst ziet er nu als volgt uit:

1. Bergkamp (Ajax) 15
2. Decheiver (RKC) en Mulder (FC Twente) 11
4. Clayton (Volendam), Loeffen (Vitesse), De Boer (FC Twente) en Boogers (Fortuna) 7
8. Smolarek (FC Utrecht), Ellerman, Kieft en Kalusha (PSV), Koolhof (De Graafschap), Brands (RKC), Meijer (FC Groningen) en Damaschin (Feyenoord) 6.

Uitslagen en programma in het betaald voetbal

DEN HAAG - In het betaalde voetbal in Nederland is slechts één competitieduel gespeeld. Daarnaast werd de derde ronde van de strijd om de KNVB-beker gespeeld. De meest opvallende uitslagen zijn de winstpartijen van Telstar, Rheden en TOP.

Eredivisie

Feyenoord - Ajax	2-0

Derde ronde KNVB-beker

Veendam - Vitesse	2-2 Vit. wns
Heerenveen - PSV	0-2
Eindhoven - Wageningen	2-2 Eindh. wns
RBC - Helmond Sport	2-0
Haarlem - NEC	4-3
Emmen - Excelsior	1-0
VVV - BVV Den Bosch	1-1 VVV wns
SV Meerssen - Roda JC	0-2
NAC - FC Utrecht	0-1
RKC - Telstar	2-4 n.v.
Volendam - TOP	1-1 TOP wns
FC Groningen - Cambuur	3-2
Rheden - FC Twente	2-1

Programma

Eredivisie:

Woensdag: PSV - Volendam, Ajax - SVV/Dordrecht 90, Sparta - Willem II.

Weekeinde: FC Groningen - RKC, FC Den Haag - VVV, Sparta - Vitesse, Fortuna - Feyenoord, FC Utrecht - MVV, De Graafschap - PSV, Willem II - Roda JC, FC Twente -Ajax.

Eerste divisie:

Weekeinde: RBC - NEC, TOP - Veendam, Eindhoven -Heerenveen, Go Ahead Eagles - Heracles, Telstar - FC Zwolle, Excelsior - Haarlem, VCV Zeeland - AZ, Cambuur - BVV Den Bosch, Emmen - Wageningen, NAC - Helmond Sport.

Gala di Arte MCB: Kunst, kleur, stijl

EEN GALAFEEST. Dat vond zaterdagavond plaats en blijft plaats vinden tot en met volgende week zondag in het ITC. Niet een galafeest in de vorm van kleding, al waren er hier en daar wel lange jurken en af en toe een avondkostuum te zien, maar een gala, net als de titel hierboven aangeeft, een gala van kunst. Werk van vijf en veertig Antilliaanse en Arubaanse kunstenaars hangt bijeen in de grote expohal van het ITC. Het is niet een geheel, nee, het zijn vijf en veertig eilandjes die samen een natie vormen, Aruba, Curaçao, Bonaire, Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius, in vijf en veertig delen gesplitst toch een eenheid vormend, waarbij de banden met Nederland niet afgesneden werden. Een unieke kans voor minister Hirsch Ballin om wijzer te worden.

In het kader van het feest van de 75e verjaardag van Maduro en Curiel's Bank heeft men verschillende festiviteiten georganiseerd. Er zijn kinderkampen geweest, er komen sportwedstrijden, allerlei muziekactiviteiten staan op stapel, het is een groots feest. Gelukkig is bij een zo breed scala van festiviteiten de cultuur in de vorm van de beeldende kunst niet vergeten. Zoals de gouverneur, mr. Saleh, het uitdrukte: ...'Het is de eerste keer dat een kunstexpositie wordt georganiseerd door een prive-onderneming die daarmee zijn sociale verantwoordelijkheid naar de gemeenschap, waarbinnen hij zijn zaken doet, laat zien. Ik heb er onlangs bij een andere gelegenheid al de nadruk op gelegd dat de doelstellingen van een prive-onderneming meer moeten inhouden dan het maken van winst, dat zij ook zekere morele verplichtingen hebben ten aanzien van de gemeenschap. Ik ben blij te zien dat de Maduro en Curiel's Bank in dit geval deze verplichting heeft geaccepteerd zoals zij dat ook bij andere gelegenheden heeft gedaan..."

.... Panorama ....
.... Hipolito Ocalio (Curaçao) ....

UNIEK

Maduro en Curiel's bank heeft het mogelijk gemaakt dat deze grote tentoonstelling met bijna tweehonderd kunstwerken tot stand is gekomen. Het is voor het eerst in de geschiedenis van de Nederlandse Antillen en Aruba dat een dergelijke overzichtstentoonstelling en dan ook nog van werk op zulk hoog niveau te zien is. Het is een unieke kans voor een ieder die belangstelling heeft voor de beeldende kunst, maar ook voor degenen die niets of bijna niets weten van die beeldende kunst hier of elders. Er is namelijk een scala van kunstenaars bijeen gebracht en elke kunstenaar heeft daarin zijn eigen inbreng. Er zijn schilderijen, zeer modern, zeer abstract, maar er is ook zeer herkenbaar werk van figuratieve kunstenaars. Er zijn gemengde technieken in allerlei vormen, van schilderijen tot driedimensionaal werk met lamplicht en een geweer in aanslag. Er is keramiek, er zijn bronzen plastieken, beeldhouwwerk in marmer, plastieken van kalen autobumpers, maar ook van kapotgeknipte conservenblikjes, houten beelden, het is te veel om op te noemen.

De expohal van het ITC is groot. Toch was het zaterdagavond af en toe moeilijk de schilderijen en andere kunstwerken te bezichtigen, zo druk was het er. Meer dan tweeduizend bezoekers woonden de openingsceremonie bij.

SFEER

Bij die opening voerde eerst de voorzitter van de groep directie van Maduro en Curiel's Bank, Lionel Capriles het woord om een ieder welkom te heten. Waarbij dankte hij in de eerste plaats Henny Blok, die de leiding had over de organisatie van deze tentoonstelling. Ook Fifi Rademaker stond op het podium. Zijn Kode Advertising Bureau heeft de aankleding in het ITC verzorgd, in samenwerking uiteraard met Henny Blok. Die opstelling en aankleding van de verschillende kunstwerken geeft iedere kunstenaar zijn eigen plek, duidelijk onderscheiden van de anderen. De naambordjes en ook de titels naast de kunstenaars zijn in een duidelijk en mooi lettertype gemaakt en geven de informatie die nodig is. En laten zelfs een individuele kunstenaar de mogelijkheid op zijn kop te gaan staan. Het is duidelijk, overzichtelijk, en sfeervol. Je gaat niet verloren, maar ziet wel een groot geheel.

TRANSCULTUREEL

De officiele opening geschiedde, zoals vermeld, door de gouverneur van de Nederlandse Antillen, mr. Jaime Saleh. De gouverneur wees er in zijn toespraak op dat kunst, zoals op deze expositie ook blijkt, geen grenzen kent. Kunst vindt zijn weg dwars door rassen, religie, politieke of sociale scheidingen heen. Alle kunstenaars komen van deze eilanden, d.w.z. de Antillen of Aruba en hebben een gemeenschappelijke achtergrond, maar ze hebben ook hun verschillen en dat kan niet anders, want het Caribisch gebied, waartoe de Nederlandse Antillen en Aruba horen, zijn een neerslag van verscheidene en ongelijke invloeden. Het leven in onze regio wordt uitgedrukt als een complex samengaan van autochtone en vreemde beschavingen, rijk van kleur en soms met een profiel van moeilijk te herkennen wortels. Maar er zijn gemeenschappelijke wortels, waarbij we transnationale en transculturele factoren in aanmerking moeten nemen. Tenslotte weerlegde de gouverneur het misverstand als zou kunst alleen bestemd zijn voor een elitegroep en alleen voor volwassenen. Het is juist van belang dat de jeugd al in een vroeg stadium de kans krijgt de taal en gevoelens van de kunst te leren kennen en te begrijpen.

KENNISMAKING

Het is werkelijk een bijzonder goed idee van de MCB om deze tentoonstelling te organiseren en het werk dat Henny Blok, Shon May Henriquez en Ruby Eckmeyer hebben verricht met de keuze, het bijeenbrengen en organiseren samen met de afwerking door Kode Advertising, heeft tot een heel bijzonder resultaat geleid. De hal van het ITC leent zich perfect voor deze grote expositie. Er is ruimte en er is licht, veel licht rondom en ook elk kunstwerk kreeg zijn eigen spot om het werk goed tot zijn recht te laten komen. Daarbij wat zitjes om af en toe even uit te rusten van al die kleur, al die indrukken. Er hangen kunstwerken van 45 kunstenaars. Kunstenaars van Curaçao, Aruba en Bonaire en Sint Maarten, maar ook van Arubanen en Antillianen die in Nederland wonen en werken net als van mensen die in Nederland geboren zijn, maar op Aruba of de Antillen wonen en werken. Voor velen van ons is het een eerste kennismaking met sommige kunstenaars. Een Jose Flores en Boy Namias de Crasto wonen in Nederland, Ludwig de L'Isle en Elvis Lopez wonen op Aruba, Ralph Richardson en Henry Mosera op Sint Maarten. Zij hebben, voor zover ik weet, nog niet eerder op Curacao geëxposeerd. Andere Arubanen, Bovenwinders of in Nederland wonende kunstenaars hebben wel eerder op Curacao geëxposeerd maar dat is helaas toch maar zeer zelden. Deze expositie geeft de mogelijkheid beter met hun werk kennis te maken en ook om de ontwikkeling die bij bepaalde kunstenaars duidelijk zichtbaar is, te onderkennen.

VEELZIJDIG

Het is moeilijk om op het werk van alle kunstenaars in te gaan. Toch zou ik dat wel graag willen. Maar een pagina of twee van deze krant zou niet genoeg zijn. Hoeveel is er niet te vertellen over de blikken constructies van Nepomuceno? Dat prachtige oude zeilschip waar de vliegtuigen en helikopters in de zeilen hangen (over symbolisme gesproken). Over de primitieve schilderkunst van Ocalia, op wiens schilderijen werkelijk alles staat wat hij op dat moment van belang vond? Over de sterke voortrekkersfunctie van het werk van Chris Engels? Over het Curaçaose hart van Nechi Pietersz en Enrique Olario? En dan ben ik nog niet eens begonnen. Deze kunstenaars zijn namelijk al overleden maar hun werk is opgenomen, omdat het van zo groot belang is geweest voor de ontwikkeling van de beeldende kunst op onze eilanden.

Het werk van alle kunstenaars komt hier goed tot zijn recht. Klaagde ik enkele weken terug over de acrylverfschilderijen van Anton Vrede in Gallery 86, nu hebben ze de ruimte en ben ik weer helemaal omgeslagen. Het werk van Ellen Spijkstra dat de hoek om gaat, letterlijk en figuurlijk. Nieuw origineel en prachtig. Norva en Nel Simon, met twee benen op een voetstuk. Roland Richardson, als een flamboyant, Luigi Pinedo die zeer verrassend met een hele nieuwe stijl komt, Sam Parabirsingh wiens vlinders in een weelde aan kleur op je afkomen of de sombere onderwerelden van Annemiep Oltheten. Ciro Abath brengt langvervlogen koralen terug in kleur en vorm en Herman van Bergen huilt om vergane bloemen en bomen: vergaan, maar vol glorie, en in die ouderdom is het nieuwe leven al geboren. Hortence Brouwn, cement, marmer, maar ook een prachtig brons, Ruby Bute uitdagend wild in kleur en dans.

CARIBISCH

Jose Capricorne kon zelf niet komen maar stuurde een gelukstelegram. Zijn schilderijen kijken ons aan door vele ogen, blij, feestelijk. Het werk van Nelson Carrilho, die pas nog geëxposeerd heeft in Gallery 86, vraagt een gesprek, een doorfilosoferen in eigen verhalen. Arlette Da Costa Gomez zoekt het in felle Caribische kleuren, Wilfred Dania in symbolen, Lydia Denters in vormen. Bij Marlyn Dunker komen kleur en vorm samen tot een breekpunt, Jose Flores heeft ze laten breken. Hij exposeert met twee bronzen objecten en twee schilderijen van gemengde technieken, de een fel schreeuwend blauw en zwart en de ander in meer kleuren, maar minder hard. Dat is niet meer te vergelijken met de zachte bloemen in glazen vazen van Wine Fransen of de zachte tinten van een Nigel Matthew wiens leguanen hun schutkleur gebruiken naast de tere pluizen die weggeblazen worden.

Wilson Garcia schildert in een nieuwe stijl maar het blijven schilderijen uit een andere, wondere wereld en de vele koeieogen van Jean Girigorie vormen een duidelijke tegenstelling met haar fijne kleurpunten van de andere twee doeken. Cyrith Griffith snijdt zijn tekeningen uit in hout en drukt die platen later af in zwart wit. Het is illustratief werk maar van een heel ander genre als het hele fijne puntwerk van Elis Juliana. Kleine pentekeningen, die allemaal apart een eigen verhaal verhaal vertellen. Ria Houwen schildert de zee en de rotsen, overstraald door zonlicht, fel weerkaatsend zonlicht. Datzelfde zonlicht wordt bij Stan Kuiperi opgenomen in de aarde, in de diabaas. Ludwig de l'Isle speelt met vorm en kleur en materiaal, drie dimensies, strak tweedimensionaal overgebracht. De glanzende bumpers van Yubi Kirindongo die hun eigen spel met het licht spelen, de ronde vormen van de kleuremoties van Tony Monsanto, de kleurcomposities van Fifi Rademaker, het wit met de vogels van Guus Amman, het geel en groen, zo Caribisch in dans, tuin of regen van Henry Mosera, of de prachtige eenheid van vorm en poëzie in het werk van Boy Namias de Crasto. Zijn schilderijen over de eilanden werden niet alleen geïnspireerd door Pierre Lauffer maar ook verweven met de woorden van Pierre lauffer.

AFVALRESTEN

Pierre Zanolino kon het niet laten: zijn schilderijen boven zijn houten beelden met als tegenstelling de afvalresten uit de mondi. Dit weer in tegenstelling tot de levensechte kinderkopjes van Rie Verhoef of de tekeningen met kleurpotlood van Ans Mezas. Bij Ans Mezas staat de mens centraal, met al zijn prachtige spieren, pezen en aderen waar de Caribische zon een spel mee speelt. Elvis Lopez richt een geweer op de wonderverschijningen van de katholieke kerk en onder de mooiste kunstwerken blijven toch de dikke vrouwtjes van Betty van Lange, met of zonder glazuur, met of zonder hangslot. En ongetwijfeld ook het werk van Lucila Engels, expressionistisch en volop levend.

Nu heb ik toch bijna alle namen genoemd en meteen bang iemand te hebben vergeten. Het is te veel om werk voor werk kritisch te bespreken. Het is een oproep om zelf te gaan kijken. Er is zoveel te zien, zo veel te beleven, te ondergaan, en ook zoveel voor ieders smaak dat deze tentoonstelling zeker een bezoek van een ieder waard is. De Maduro en Curiel's Bank heeft ervoor gezorgd dat alle scholen die dat willen ook een bezoek aan deze expositie kunnen brengen. Voor verschillende groepen wordt daarbij een uitleg verzorgd door Irene van Herksen.

CATALOGUS

Tenslotte nog de erg goed verzorgde catalogus. Van elke kunstenaar is daarin een zeer kort curriculum vitae opgenomen en een lijst van eerdere tentoonstellingen. Daarnaast is van elke kunstenaar een van de werken die in het ITC tentoongesteld staan, afgebeeld. Het boekwerkje, want dat is het wel, is niet alleen de moeite van het inzien, maar ook het bewaren waard. Het logo van de Gala di Arte, een blauwe, gele en rode schilderstreek, is met reliëf op de buitenkant van de kaft gedrukt en komt in een kleine vorm op elke bladzijde terug. Elke bladzijde heeft een eigen kader met aan de onderkant wit op zwart: gala di arte. Wat ik jammer vind is dat de afbeeldingen van de kunstwerken rechts in het kader zijn geplaatst in plaats van links. Nu staan ze vaak te dicht bij de vouwlijn, waardoor ze te veel in de schaduw komen te staan, waar ze juist het volle licht moeten vangen. Ook de plaats van Lucila Engels in de catalogus begrijp ik niet. Zoals Nel en Norva Simon twee aparte eenheden zijn, zijn ook Chris en Lucila Engels eigen persoonlijkheden. Lucila Engels hoort verderop in de catalogus, tussen Marlyn Dunker en Jose Flores. Leeftijd speelt in deze geen rol.

Deze zeer bijzondere expositie die georganiseerd is door Maduro en Curiel's Bank ter gelegenheid van haar 75 jarig bestaan is te bezichtigen in het ITC tot en met zondag 24 november.

NEL CASIMIRI

Liberia optimistisch over scheepvaart-ontwikkeling

WILLEMSTAD — In het kader van de 21e algemene vergadering van de Caribbean Shipping Association, welke werd gehouden te Martinique hield Minister President Maria Liberia Peters een lezing met betrekking tot de rol van het Caribisch gebied in Europa 92. In haar rede toonde zij zich zeer optimistisch ten opzichte van de komende ontwikkelingen op het gebied van de Scheepvaartindustrie tussen Europa en de Antillen.

Voor het Caribisch gebied is er een gat in de markt ontstaan. Mede door de situatie bij de Europese Oosterburen en het vooruitzicht van een Noord-Amerikaans en Aziatisch handelsembargo, ontstaat er voor het Caribisch gebied een geweldige mogelijkheid de Europese Scheepvaart industrie naar zich toe te trekken. "De mogelijkheden zijn aanwezig. Laat ons dus die mogelijkheden ten volle benutten, nu zij er zijn. De Nederlandse Antillen fungeren reeds als een distributiecentrum, laten wij er voor zorgen, dat het Caribisch gebied vanaf Europa 92 een welvarend handelsgebied gaat worden. Ik roep u dringend op deze uitdaging aan te nemen en de nodige voorzieningen te treffen om, als de tijd daar is, actief te kunnen deelnemen op het terrein van de scheepsindustrie en handel."

"De nieuwe situatie maakt het voor mijn land een stuk gemakkelijker wat betreft de verdere ontwikkelingen aangaande de Antillen als centrum voor internationale handel. We zullen export georiënteerde industrieën kunnen aantrekken en wij zullen gaarne een modus vinden samen te werken met de andere Caribische eilanden. Een essentiële voorwaarde voor succes, dat is de samenwerking en de relatie tussen al deze eilanden, dwars door cultuur- en taalbarrieres heen.' Aldus Maria Liberia Peters.

Benny Nisbet (PPA):

Geen basis voor regeringscrisis

ORANJESTAD — PPA partijleider Nisbet reageerde gistermiddag met een verklaring over de meningsverschillen tussen PPA en MEP over het tekenen door minister Nicolaas van de casinovergunning voor La Cabana casino. Met nadruk stelt Nisbet namens de Oranje partij dat verschil van mening nog geen aanleiding behoeft te zijn voor een crisis in de regering. Zoals bekend, stelde MEP leider Nelson Oduber op vragen van de pers, of er een crisis in de regering bestaat, dat men dit aan de PPA moet vragen. Intussen liet minister van Justitie mr Hendrik Croes tijdens de persconferentie van vrijdag duidelijk horen dat hij het geheel een serieuze zaak vindt.

"In zijn 42 jarig bestaan heeft de PPA geleerd stil te blijven en te trachten problemen binnenskamers te regelen", aldus begon Nisbet de PPA verklaring. "Het feit echter dat verschillende collega's van de coalitie hun mening over deze zaak lieten horen en ik vergeefs trachtte een gesprek met MEP leider Oduber te krijgen, verplicht de PPA om de gemeenschap op de hoogte te stellen van de situatie. Nisbet stelt voorop dat hij de mening van premier Nelson Oduber, fractieleiders Grace Bareño en minister Hendrik Croes deelt, dat dit gebeuren niet waard is een crisis in de regering te veroorzaken.

Minister Nicolaas heeft niet de vergadering van de raad van ministers verlaten omdat hij tot de orde werd geroepen terzake de door hem genomen beslissing, maar omdat, op een gegeven ogenblik minister Hendrik Croes voorstelde om de beslissing van Nicolaas nietig te verklaren, hetgeen juridisch niet mogelijk is.

Begrijpelijk dat Nicolaas aan een dergelijk besluit niet deel kon nemen. Aangezien dit besluit niet werd genomen is voor de PPA de kwestie hiermede afgehandeld. Wat het verzoek van La Cabana betreft waarbij versteld wordt dat Nicolaas een blanco vergunning had gegeven: dit blijkt niet juist te zijn. Minister Nicolaas evalueerde de situatie door rekening te houden met verschillende aspecten: de eigenaren van het casino wonnen hun zaak voor de rechter in eerste instantie, alsmede het beroep bij het Hof van Justitie.

Uit de stukken bleek voorts dat zowel de premier als de minister van Justitie hadden toegezegd de rechterlijke uitspraken te respecteren. Het casino had reeds 170 personen in dienst, voor het merendeel Arubanen, waarmee tevens rekening werd gehouden. Voorts de lijst van charitatieve instellingen die de winst van de vier weekeinden zullen ontvangen zoals Fada, Halfway House, AA, YMCA, Kibrahacha, stichting Village Florence Eldery Home, Casa Cuna, Imeldahof, Favi, Fepo, Ambiente Feliz, Meals on Wheels, Redd Cross, Young Lions, Boy Scouts en Girl Scouts.

Er was echter geen sprake van een blanco vergunning. Minister Nicolaas stelde in zijn brief. "Na bestudering van de stukken betrekking hebbende op uw aanvraag voor een casinovergunning, verleen ik u hierbij toestemming om alvast met de exploitatie van uw casino te beginnen in afwachting van de verdere afhandeling van uw vergunning, waarbij uiteraard aan de wettelijke vereisten moet worden voldaan".

Er werd dus geen definitieve vergunning maar een tijdelijke gegeven, in afwachting van het proces van de definitieve vergunning. Met nadruk stelt de PPA tot slot dat het verschil van mening in deze zaak het niet waard maakt om een crisis in de regering te veroorzaken. De uitnodiging door de MEP aan de PPA om in de regering zitting te nemen hield tevens de plicht in om de politieke stabiliteit en tevens het voortzetten van de regering te garanderen. Zolang het vertrouwen daar is blijven wij onze medewerking aan de regering geven in het belang van het volk", aldus besluit Nisbet de verklaring van de PPA.

Nieuwe leden ALM-cabinepersoneel

■*WILLEMSTAD —Onlangs beëindigden 14 jongeren hun opleiding, ze werden officiëel als leden van ALM's cabinepersoneel aangesteld. Op de foto zijn de geslaagden te zien: zittend (v.l.n.r.) Marushka Jansen, Angelica Mejia, Simona Jacobs, Jeanick Rodriguez, Gisèle Boekhoudt, Silvana Wawoe en Nadya Medford; staand (v.l.n.r.) Jeanine Quilotte-de Mey, Morrison Isenia, Cynthia Schipper, Radna Schenker, Solaica Alders, Sergei Halabi en Farah Pieters.*

Onderwijsinnovatie Curacao trekt Nederlandse aandacht

WILLEMSTAD — De onderwijsvernieuwing op Curaçao heeft de aandacht getrokken van de Gemeente Rotterdam. Zo is er vorige week een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao en de Gemeente Rotterdam.

Recentelijk brachten de wethouder van Rotterdam, mevr. Edith Hallensleben en haar adviseur inspecteur R. Dekkers, een bezoek aan een school voor Beroepsvoorbereidend Onderwijs, de Protestantse school Koningin Juliana. Zij waren zeer geïntereseerd in dit ver voortgeschreden vernieuwingsproject en hadden de wens uitgesproken om deze vernieuwing in de praktijk te bestuderen.

Op de Koningin Juliana school hebben zij gesproken met de directrice van de school, Merkies en met de leerkrachten Hallensleben was onder de indruk van de positieve uitstraling en inzet van het schoolteam om de vernieuwing van het Beroeps Onderwijs te volbrengen in het belang van de kinderen.

Het bezoek van mevr. Hallensleben heeft de reguliere voortgang niet verstoord. Zij gaf er de voorkeur aan om de lessen bij te wonen, waardoor zij een betere indruk kon krijgen van het B.V.O. in de praktijk. Aan het slot van haar bezoek verklaarde de wethouder dat zij veel hoop heeft op een vruchtbare samenwerking tussen Curaçao en de gemeente Rotterdam, waarvoor de inzet van de Curaçaose leerkrachten garant zal staan, zo maakt de afdeling Public Relations van de overheid bekend.

SERVIE zal door de sancties van de EG tegen de Joegoslavische republiek extra schade lijden van omgerekend Nf 5,5 miljard. Vooral de chemische- en de textielindustrie worden door de boycot zwaar getroffen. Servie zal volgens Pavlicevic bovendien schade lijden omdat de republiek noodzakelijke grondstoffen als staal, staalbeton, cement en papier nu moet importeren tegen flink hogere prijzen uit landen die niet aan de boycot meedoen.

Concert Deo et Mariae: gevarieerd en mooi

DONDERDAGAVOND 14 NOVEMBER gaf het koor Laus Deo et Maria een uitvoering in de volle kerk van Groot Kwartier. Het programma was zeer gevarieerd en werd vóór en na de pauze toegelicht door Hebron Adoptie. Het was in vier groepen ingedeeld: vóór de pauze eerst religieuze liederen en daarna opera- en operette melodieën. Na de pauze een aantal liederen uit operette's en musical's, terwijl in het laatste deel internationale liederen werden gebracht. Iedereen kreeg wel iets van zijn smaak in dit concert, waarin een vijftal leden ook als solist naar voren trad en dat geopend werd met het volkslied van Curaçao dat (zoals tegenwoordig een mij storende mode is) met applaus werd beloond.

Verschillende soli, duetten en trio's werden uitgevoerd. Vooral vermeld moeten worden de bijdragen van de sopraan Dulce da Silva-de Freitas, en het uitstekende, begeleidende orgel- en piano spel van Diana Pietersz. Zoals altijd had de bewonderenswaardig kalme Ruben Pietersz het koor volledig in zijn hand. Zeer gedisciplineerd en geconcentreerd wist het koor onder zijn leiding een aantal werken gaaf neer te zetten.

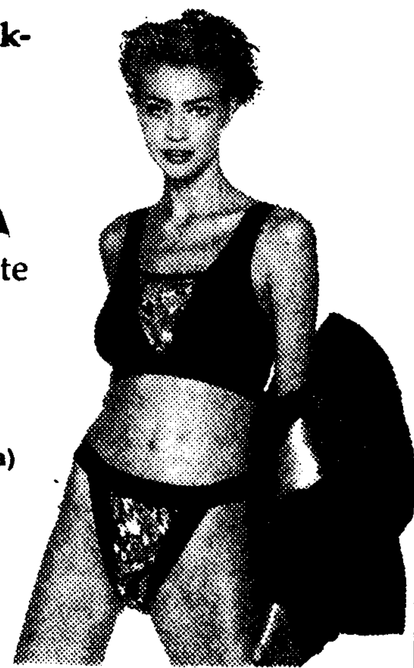
Een speciaal compliment past voor de opvallend goede verstaanbaarheid van de teksten en dat in aanmerking genomen dat in niet minder dan zeven (!) talen werd gezongen. Ondanks de prima begeleiding van de organiste/pianiste, was het jammer dat er geen enkel nummer acapella werd uitgevoerd, omdat daarbij de kwaliteit van de koorzang altijd objectiever kan worden beoordeeld.

Met veel afwisseling in het volume en over het algemeen goede zuiverheid van stemmen, wist Pietersz leuke effecten te bereiken met zijn koor, terwijl de grote afwisseling van componisten verrassende tegenstellingen opriep. Het meest trof mij dat in het verschil tussen het "Credo" van J. Battmann en het daarop volgende "Orpheus en Euridice" van C.W. Glück. Hier werd Battmann duidelijk overklast door de geweldenaar Glück!

De stemmen verhouding laat niets te wensen over, de bassen kunnen zelfs de lage tonen in het "Largo" van Hándel gemakkelijk aan! Ook de tenoren hebben een goede en mooie klank. Zoals in bijna alle koren op ons eiland, zijn er jammer genoeg te weinig sopranen die de hele hoge tonen met gemak kunnen zingen, terwijl er, in tegenstelling daartoe, aan goede alten in dit koor geen gebrek is.

Het publiek liet, door haar verschil in applaus, duidelijk merken welke nummers het het meest op prijs stelde. En dat waren: de "Barcarolle" van Jaques Offenbach, een stukje uit "My fair Lady"; "Dat gaat naar den Bosch toe" (!) en het overbekende Cubaanse Guantanamera van Rogers. Het laatste nummer viel zó goed in de smaak, dat het nogmaals als toegift gezongen werd. Persoonlijk vond ik het Portugese "Pera Verde" van J. Firmino het allermooiste nummer, hier werd zeer goed en muzikaal gezongen met een mooie solo van de eerder genoemde Da Silva.

JOHAN VAN EENENNAAM

Zagreb: Garanties geëist voor veiligheid burgers

Kroatië bereid tot overgave in Vukovar

ZAGREB - De Kroatische regering heeft zondag het Joegoslavische leger gevraagd een bufferzone in te stellen rond de Kroatische stad Vukovar om de bevolking te "beschermen" tegen ongeregelde Servische milities nadat de stad na een belegering van 86 dagen nagenoeg geheel in handen is gevallen van het federale Joegoslavische leger en Servische milities. De Kroatische regering zei dit in een officiele verklaring.

Een Kroatische radioverslaggever zei een massale slachtpartij te verwachten als de Servische milities de macht overnemen in de stad waar nog veertienduizend Kroaten, onder wie tweeduizend kinderen en vijfhonderd gewonden, zitten ingesloten. De Kroatische regering dreigde in de verklaring dat "er geen garanties gegeven kunnen worden voor de veiligheid van de Joegoslavische militairen op Kroatisch grondgebied als het leven van onschuldige inwoners van Vukovar niet wordt gered". "De massamoord van de bewoners van Vukovar zou het begin betekenen van chaos waarvan het einde moeilijk is te voorzien", aldus de regeringsverklaring.

EVACUATIE

Volgens de Kroatische autoriteiten houdt het federale leger rond Vukovar zich op de achtergrond en laat het het initiatief over aan autonome Serviërs uit Goran Hadsic die zaterdag verklaarden dat zij zich niet aan het dertiende bestand zouden houden dat zaterdag was ingegaan, maar in Vukovar werd genegeerd.

De Kroatische regering zei dat het Vukovar zal overgeven als het leger de veiligheid van de burgers in de stad garandeert. "De bufferzone zou heel Vukovar moeten omvatten", zei de Kroatische minister van Voorlichting, Branko Salaj. Op de vraag of dit betekent dat de Kroaten zich overgeven als het leger met het voorstel instemt zei hij: "Ja, dat is de logische conclusie".

Volgens de woordvoerder van de EG-waarnemersmissie zijn in Zagreb onderhandelingen begonnen over de evacuatie van burgers uit Vukovar. Met de verovering van de stad zijn alle door Serviërs overheerste enclaves in Oost-Slavonie, in het noordoosten van Kroatië, verenigd. Joegoslavische regeringsfunctionarissen zeiden in de loop van de dag dat Vukovar was gevallen, maar ook nadien werd er nog gevochten nadat vijftienhonderd leden van de Kroatische Nationale garde zich hadden teruggetrokken in enkele panden in het centrum van de stad en de wijk Mitnica. Een woordvoerder van het Kroatische ministerie van Voorlichting zei dat de Kroatische troepen het grootste deel van Vukovar hebben verlaten en dat zij de inneming van de belegerde stad niet langer kunnen verhinderen.

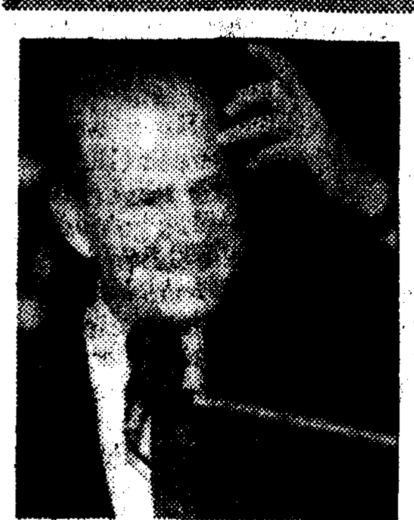
NEDERLAAG

De val van Vukovar betekent de grootste nederlaag voor de Kroaten in de oorlog tegen het leger en de Serviërs die in juni in opstand kwamen tegen het uitroepen van de onafhankelijkheid van Kroatië. "Het enige dat wij (nog kunnen) doen is pogen burgers te redden", zo erkende de Kroatische woordvoerder.

In de rest van Kroatië, zoals de havenstad Dubrovnik, hielden de strijdende partijen zich zondag redelijk aan de wapenstilstand die zaterdag inging, aldus het Joegoslavische persbureau Tanjug. De gezant van de Verenigde Naties, Cyrus Vance, is zondag in Belgrado aangekomen om de mogelijkheid te onderzoeken een VN-vredesmacht naar Joegoslavië te sturen. Eerder op de dag had Vance op Schiphol, waar hij een tussenstop maakte, een korte ontmoeting met minister Van den Broek waarbij de kwestie eveneens ter sprake kwam. Beiden zeiden dat er eerst een einde moet komen aan de gevechten alvorens er een vredesmacht kan worden gestuurd.

De EG-waarnemers in Joegoslavie zeiden van plan te zijn toezicht te houden op de evacuatie van vrouwen, kinderen en gewonden uit Vukovar. Een EG-woordvoerster in de Kroatische hoofdstad Zagreb zei dat maandag waarnemers naar Vukovar zullen worden gestuurd als hun veiligheid hierbij niet in gevaar komt. Kroatie verklaarde de gevechten te beeindigen als het leger de veiligheid garandeert van de inwoners van de stad.

JAMES BAKER
...toch succes geboekt...

Bij geweld onder zwarten in Zuid Afrika:

Feestgangers gedood en aanslag op trein

JOHANNESBURG - In Zuid-Afrika zijn zeven zwarten in de nacht van zondag op maandag gedood toen onbekenden het vuur openden op feestgangers in een zwarte wijk buiten Johannesburg. Zeven anderen raakten gewond bij de aanslag in Vosloorus, zo deelde een woordvoerster van de Zuidafrikaanse politie maandag mee.

De daders kwamen in een taxi naar het huis waar circa dertig mensen feest vierden. Zij schoten op het huis en op een auto die voor de deur geparkeerd stond. Arrestaties zijn niet verricht. Inwoners van Vosloorus zeiden te vermoeden dat de aanslag is gepleegd door een "derde kracht", die onrust moet zaaien. Het Afrikaans Nationaal congres (ANC) heeft deze "derde kracht" verantwoordelijk gesteld voor een groot deel van het geweld in de zwarte woonsteden.

De politie meldde voorts dat gewapende mannen passagiers in een trein bij Johannesburg hebben aangevallen. Daarbij raakten veertien zwarten gewond. De meeste slachtoffers liepen hun verwondingen op toen zij in paniek uit de rijdende trein sprongen.

Franco herdacht

MADRID - Duizenden mensen hebben zondag in het centrum van Madrid de sterfdag (20 november 1975) herdacht van generaal Franco. De herdenkingsplechtigheid werd geleid door Franco's dochter Carmen.

Volgens de organisatoren van de herdenking waren circa vijftigduizend mensen naar Madrid gekomen. De politie hield het op tussen de tien- en vijftienduizend mensen. De voorzitter van het extreem rechtse "Nacion joven", Carlos Alberto Vazquez, greep de gelegenheid aan om harde kritiek te leveren op de Spaanse regering. Hij eiste wederinvoering van de doodstraf voor terroristen en drugshandelaars. De bijeenkomst verliep zonder incidenten.

Op gebied mensenrechten en wapenhandel

Concessies China bij bezoek Baker

BEIJING - VS-minister van Buitenlandse zaken James Baker heeft zondag in Beijing verklaard kleine concessies van China te hebben gekregen op het gebied van mensenrechten, handel en de levering door China van raketten en kerntechnologie aan het buitenland.

Hij zei dit op de laatste dag van zijn driedaagse bezoek aan China na afloop van het laatste gesprek met de Chinese minister van Buitenlandse zaken Qian Qichen, dat vier uur langer duurde dan was voorgenomen. Baker wees er in een verklaring allereerst op dat China nu details heeft gegeven over politieke gevangenen en duidelijk heeft gemaakt dat elk van hen die niet is aangeklaagd wegens misdaden het land kan verlaten. Overigens zei Baker wat betreft de hamvraag bij mensenrechten - vrijlating van gevangengenomen dissidenten - geen enkele aanwijzing van Chinese zijde te hebben gekregen dat er ook vrijlatingen zullen plaatsvinden.

Bij de uitvoer van raketten ging Beijing onder voorwaarden akkoord met hantering van de richtlijnen van een Conventie ter beperking van grootte en bereik van te exporteren raketten, het zogeheten Missile technology control regime (MTCR). Een van de voorwaarden was dat de VS de resterende economische sancties tegen Beijing opheffen. Volgens Baker zullen deze voorwaarden worden bekeken.

Bij kernwapens stemde Beijing er mee in pogingen te bespreken om te voorkomen dat Noord-Korea kernwapens krijgt en deed het de toezegging dat het uiterlijk eind maart 1992 zal toetreden tot het zogeheten Non-proliferatieverdrag tegen verspreiding van kernwapens. Tijdens het bezoek van Baker werden twee dissidenten enige tijd opgepakt.

AGENDA BONAIRE

OLITIE: 8000
RANDWEER: 8222
AXICENTRALE: 8845
OSPITAAL: 8900

ANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag n 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-2.00 uur; zondag gesloten.

PENBARE BIBLIOTHEEK
peningstijden voor het publiek)
aandag en donderdag van 14.00-18.00 ur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ 00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 ur.

peningstijden voor lezers)
ensdag van 14.00-19.00 uur.

OSTSLUITING: maandag vrijdag aantekende stukken om 15.30 uur; gewone ukken om 16.30 uur.

ERVICE CLUBS
ns: informatie H. van Bommel, tel.: 86.
otary: woensdag 12.00 uur - Restaurant eleater.

ALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya andi 70): openingstijden: maandag t/m ijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; erdag van 08.00-12.00 uur.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

LVV: **openingstijden Slachthuis** i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden.

****

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk, Kralendijk:
maandag t/m zaterdag om 18.45 uur; zondag om 08.00 en 19.00 uur.
Coromotokerk, Antriol:
maandag t/m zaterdag om 19.30 uur; zondag om 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk, Rincon:
maandag t/m zondag om 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan de heer E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9.

****

KRALENDIJK — Ondanks het drukbezette programma, maakte de Nederlandse minister mr Ernst Hirsch Ballin vrijdag enige tijd vrij voor Luqui Booi-Pijnacker die de bewindsman een petitie aan wilde bieden. Zij heeft namelijk meer dan 1800 adhesie-betuigingen van mensen uit de Bonaireaanse gemeenschap die graag een tweede periode zagen van mr George Soliana als gezaghebber. Minister Hirsch Ballin merkte op, dat hij kennis had van de ontwikkelingen rond de benoeming.

Zoals bekend zal nu eilandssecretaris mr Frits Goedgedrag voorgedragen worden als gezaghebber van Bonaire. Op de foto Luqui Booi-Pijnacker en minister Hirsch Ballin.

Volop tevredenheid over Bonaire-akkoord

KRALENDIJK — Zowel de Surinaamse als de Nederlandse ministersdelegatie heeft zich zaterdag uiterst tevreden getoond over de afspraken die op Bonaire zijn gemaakt om te komen tot een nauwere samenwerking tussen beide landen. In een protocol van conclusies dat binnen zes maanden moet leiden tot een raamverdrag is vastgelegd dat de ontwikkelingssamenwerking zal worden hervat. Suriname krijgt het restant aan overbruggingshulp die na de telefooncoup van vorig jaar was bevroren, een bedrag van 33,9 miljoen gulden. Ook de stopgezette projecten worden hervat, waarvoor 37 miljoen gulden was uitgetrokken. Daarnaast is afgesproken dat betalingsbalanssteun zal worden gegeven door Nederland, zonder dat daarover al bedragen zijn genoemd.

Ter versterking van de democratie en de rechtsstaat in Suriname is onder meer afgesproken dat op de Nederlandse ambassade in Paramaribo een politie- en justitiemissie wordt geplaatst. Ook zullen Nederlandse militaire deskundigen naar Suriname komen om assistentie te verlenen aan het ministerie van defensie. Voor de versterking van de democratie en rechtsstaat in Suriname heeft de Nederlandse delegatie dertig miljoen gulden toegezegd.

Minister Jan Pronk van ontwikkelingssamenwerking zei dat de kwestie rond de betalingsbalanssteun aan Suriname de meeste tijd vergde. Meningsverschillen zorgden ervoor dat het plenair overleg urenlang werd geschorst om in klein comité tot afspraken te komen. "Suriname had ons ongeveer 20 miljoen gulden per maand aanloopsteun gevraagd, totdat de regering in april met de economische herstructurering gaat beginnen," zei hij. Volgens Pronk hadden de Surinamers te weinig concrete voorstellen waaraan deze gelden nu besteed kunnen worden "Zij hebben hun kans gemist, zij hadden nu zaken kunnen doen," aldus Pronk. Het protocol van conclusies dat zaterdag door beide delegatieleiders werd getekend, de Surinaamse minister Mungra van Buitenlandse Zaken en de Nederlandse minister Hirsch Ballin van Justitie. Volgens Hirsch Ballin is met dit protocol een nieuwe basis gelegd voor het versterken en intensiveren van de banden tussen Nederland en Suriname: "Op Bonaire is begonnen aan een nieuw hoofdstuk in de verhoudingen tussen beide landen." Mungra sprak van een keerpunt. "Het Bonaire-akkoord vormt de politieke grondslag voor de samenwerking tussen twee soevereine staten. Er is nu voldoende vertrouwen om aan de slag te gaan." Over de politie- en justitiemissie die in Suriname gestationeerd zal worden, zei Hirsch Ballin dat deze een ondersteunende taak krijgt en "personele bijstand zal leveren in de sfeer van wetgeving en coördinatie." De militaire deskundigen moeten technische bijstand gaan geven. Hirsch Ballin zei dat op de ministersconferentie niet is gesproken over hulp bij de grensbewaking van Suriname. Voor de aanpak van de drugscriminaliteit wordt gezocht naar "bredere internationale samenwerking".

Naast de versterking van democratie en rechtsstaat en hervatting van het ontwikkelingssamenwerkingsverdrag van 1975 zijn afspraken gemaakt over buitenlands beleid, veiligheid en defensieaangelegenheden. Zo zal Nederland faciliteiten verlenen voor Surinaamse vertegenwoordigingen in het buitenland. Ook is in het protocol opgenomen dat Nederland zal streven naar versoepeling en verkorting van de visumverleningsprocedure.

Nederlandse militaire deskundigen gaan naar Suriname om zich bezig te houden met de omvorming van het Surinaamse nationale leger tot een klein beroepsleger. Dit heeft de Surinaamse minister van Defensie, Siegfried Gilds, gezegd naar aanleiding van het zaterdag op Bonaire ondertekende protocol van afspraken tussen Nederland en Suriname. "Het gaat er om dat wij op deze punten bijstand kunnen krijgen daar waar nodig is". In het protocol staat hierover vermeld dat "technische bijstand zal worden verleend aan het ministerie van defensie van Suriname", door militaire deskundigen te stationeren op de Nederlandse ambassade in Paramaribo. Gilds zei er voor te willen waken dat bij de omvorming van het leger dienstplichtigen werkloos worden. "Het is de bedoeling dat het hele proces binnen vijf jaar plaats vindt. We doen het gefaseerd en zorgen voor opvang". De bevelhebber van het nationale leger, Desi Bouterse, heeft zich publiekelijk niet uitgesproken tegen de vorming van een beroepsleger. Eerder had Gilds kenbaar gemaakt dat Bouterse geen toespraken meer mag houden in de Memre Boekoekazerne waarbij pers aanwezig is. "Het gaat niet om aantasting van de persvrijheid. Ik wil alleen niet hebben dat wanneer hij met zijn manschappen spreekt, hij allerlei politieke opvattingen uit. De regering streeft ernaar relaties die in het verleden krom waren weer recht te trekken. Dit is er een van", aldus Gilds. De minister van defensie was in de periode van de militairen (1980-1987) al twee keer minister geweest. "Beide keren betrof het regeringen die volgens afspraken tussen de vakbond en het leger moesten werken aan de terugkeer van de democratie. Beide keren is dat toen mislukt". Over de huidige situatie zegt Gilds niet somber te zijn. "Maar het vestigen van een stabiele democratie in Suriname is niet een kwestie die van de ene op de andere dag is geregeld".

Het Kamerlid Melkert (PvdA) noemt de uitkomsten van het Suriname-overleg een "bemoedigend voorlopig resultaat". "Het is bemoedigend omdat het perspectief opent op de bredere samenwerking tussen Nederland en Suriname die wij voorstaan", aldus Melkert. Verder zijn de resultaten volgens hem voorlopig omdat voor de nu afgesproken intenties nog veel uitwerking nodig is. Melkert noemt het "goed" dat daarvoor data afgesproken zijn, zodat er "druk op de ketel wordt gezet, wat in het belang is voor een spoedige politieke en economische sanering van Suriname".

Op Bonaire geen sprake van gezichtsverlies

KRALENDIJK — De Surinaamse delegatie is zaterdag met zo'n 127 miljoen gulden teruggekeerd naar Paramaribo. Nederland heeft vrijdag vertrouwenwekkende informatie gekregen over de aanpak van de drugshandel en over de mogelijkheid van justitiele samenwerking. Beide partijen kijken dan ook met tevredenheid terug op twee dagen ministerieel overleg op Bonaire. Voor de Surinaamse delegatie was het noodzakelijk, gezien al het vooroverleg, dat zij het thuisfront met direct zichtbare resultaten kon confronteren. En voor de Nederlandse ministers was de krachtdadige aanpak van de drugshandel van belang omdat uit Suriname zo'n zestig procent van de inbeslag genomen cocaïne komt. Het op Bonaire ondertekende protocol van conclusies, dat binnen zes maanden moet leiden tot een raamverdrag is een eerste aanzet om "het politieke kader te scheppen en de hoofdlijnen aan te geven van nauwere betrekkingen, gericht op efficiente en effectieve samenwerking tussen beide landen". Daarmee is het plan Lubbers, om de hervatting van het ontwikkelingssamenwerkingsverdrag van 1975 te binden aan nauwere samenwerking, in de steigers gezet. Deze op 19 april in een notitie gepresenteerde gedachten, gingen echter veel verder dan waar het Bonaire-akkoord op is uitgekomen. In het voorjaar werd in Den Haag nog gesproken over een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de Surinaamse defensie, eventuele koppeling van de Surinaamse aan de Nederlandse gulden en een intensieve associatie, een soort gemenebest. Een half jaar later, in het Harbour Village Hotel in Kralendijk was van dergelijk gedachtengoed niet veel meer te merken. Op het Flamingo-eiland was het uitgangspunt veel meer dat de hervatting van het in 1990 opgeschorte ontwikkelingssamenwerkingsverdrag moest worden ingepast in een breder kader. Met als hoofddoel te voorkomen dat de circa 1,3 miljard gulden aan verdragsgeld, het restant van de 3,7 miljard gulden die bij de onafhankelijkheid in 1975 in Suriname waren toegekend, in een bodemloze put verdwijnt. Heel concrete zaken over militaire assistentie en bijstand voor politie en justitie van Nederland voor Suriname zijn niet in het protocol terug te vinden. En over Nederlandse militairen of marechaussees die grenzen van Suriname komen bewaken, is, aldus de Nederlandse delegatieleider, minister van justitie Ernst Hirsch Ballin, niet eens gesproken. Hij zei alle vertrouwen te hebben in de aanpak van de regering Venetiaan. Dat het belang van het welslagen van de gesprekken op Bonaire voor Suriname vele malen groter was dan voor Nederland, bleek al bij het ambtelijk vooroverleg. Toen presenteerde zich een grote politieke club uit Paramaribo waarin alle belangrijke partijen waren vertegenwoordigd en de leiding bestond uit rasonderhandelaar Fred Derby. De aanwezigheid van deze niet-ambtelijke ploeg werd door de Nederlanders ongepast gevonden en mokkend geaccepteerd. De vier Surinaamse ministers, Subhaas Mungra, Buitenlandse Zaken, Eddie Sedoc, Planning en Ontwikkelingssamenwerking, Soeshiel Girjasing, Justitie en Politie, en Siegfrieg Gilds, Defensie, mochten op hun beurt twee dagen later, een uitgedunde Nederlandse afvaardiging ontmoeten. De leider van deze delegatieleider, minister Hans van den Broek van Buitenlandse Zaken, moest namelijk verstek laten gaan: Hij had het te druk. Telkens weer bleek dat het interne overleg van de Nederlandse missie, die nog niet de helft was van wat Suriname naar Bonaire had laten komen, veel minder tijd vergde dan dat van een tegenpartij, zodat het strand bij het hotel wel Nederlanders maar zelden of nooit door Surinamers werd bevolkt.

Het grote meningsverschil op Bonaire betrof het geld. En wel de door Suriname gevraagde aanloop- of betalingsbalanssteun, van zo'n, 25 miljoen gulden per maand gedurende een periode van een half jaar. De voorwaarde die de Nederlandse minister van ontwikkelingssamenwerking, Jan Pronk, daaraan verbond, gingen voor de Surinamers veel te ver: Nederland zou zich te veel willen bemoeien met de besteding. Pronk wilde de steun koppelen aan een geactualiseerde versie van het economisch saneringsplan voor Suriname van het consultantsbureau Coopers en Lybrand. De consultants hadden een dergelijke deviezensteun aanbevolen, van 20 miljoen dollar per twee maanden voor een overgangsperiode tot de uitvoering van het herstructureringsprogrmma. Maar daarbuiten eiste de Nederlandse minister dat Suriname zou aangeven waaraan het de deviezen zou besteden. Met de in het protocol gedane toezegging dat betalingsbalanssteun zal worden gegeven "voor een periode van zes maanden" en dat overleg zal plaatsvinden "over de omvang, termijnen en modaliteiten" werd ook deze zaak geklaard zonder gezichtsverlies voor een van beide kanten. Bovendien had Suriname toen al de andere financiele toezeggingen in de knip: 33,9 miljoen gulden aan restant overbruggingshulp, 37,4 miljoen gulden voor opgeschorte projecten, 25 miljoen gulden voor herstel van het binnenland en dertig miljoen gulden voor technische assistentie, training en materieel voor versterking en ondersteuning van het openbaar bestuur, waarvan ook een deel voor de politie.

CDA:Suriname heeft nog veel tijd nodig

HILVERSUM — Het CDA aarschuwt tegen te groot ptimisme voor de toekomst an Suriname. Woordvoerder arts verklaarde zaterdag or de TROS-radio dat ook hebben de onderhandengen tussen Nederland en uriname in Bonaire resulat, er nog maanden nodig jn voordat echte verbeteng in Suriname zal ptreden. Suriname, aldus arts, zal harde maatregelen moeten nemen en pas dan zal Nederland zijn goede wil en vriendschap tonen. VVD en CDA zijn bereid voor de bestrijding van de drugshandel in Suriname Nederlandse politie- en justitiepersoneel in te zetten. Wat de VVD-er Weisglas betreft moet dat in samenwerking met landen als Frankrijk, de Verenigde Staten en Venezuela. Aarts denkt niet aan de inzet van Nederlandse militairen in Suriname.

Kamerleden: positief over Suriname-akkoord

DEN HAAG/KRALENDIJK — De Kamerleden arts (CDA) en Weisglas VD) hebben zondag posief gereageerd op de uitomsten van het Surinameerleg. Beiden kunnen zich ooral vinden in de hervatng van de overbruggingsulp en de hulp op het gebied an onderwijs en volksgeondheid. Weisglas noemt het esluit van de Surinaamse nderhandelaars om toe te emmen in de komst van en Nederlandse politie- en stitiemissie een "doorraak". Aarts vindt het wel elangrijk dat de Surinaamse utoriteiten zelf ernst maken et de drugsbestrijding. Een unt van zorg blijft voor arts de vraag of Suriname n staat is met concrete plann te komen om de finanële problemen aan te pakn. "Zonder zware maategelen is hulp niet zinvol." eisglas vindt dat Nederland aan de hervatting van de overbruggingshulp wel goede afspraken over besteding en controle moet koppelen.

WILLEMSTAD — Bij voldoende deelname organiseert het Bureau Studiebegeleiding & Beroepskeuze trainingen voor het tweede schoolonderzoek HAVO en VWO. Men kan zich inschrijven voor de vakken: wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, economie en handelswetenschappen. Voor belangstellende leerlingen organiseert het Bureau Studiebegeleiding een voorlichtingsbijeenkomst op woensdag 20 november voor de HAVO en op donderdag 21 november voor het VWO. De bijeenkomsten worden gehouden in lokaal 25 van het Radulphus College en beginnen om 4.30 uur. Nadere inlichtingen verstrekt het Bureau, tel.:671538.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt met kans op enkele plaatselijke buien.
Zwakke tot matige oostelijke wind (tussen zes en 16 knopen).

WEEROVERZICHT:
De invloed van de storing in de bovenlucht die afgelopen weekeinde enige buienactiviteit boven de Benedenwindse eilanden veroorzaakte, (op sommige plaatsen meer dan 55 mm), zal in de komende 24 uur geleidelijk aan afnemen. De aangevoerde lucht is echter nog steeds voldoende vochtig en onstabiel om enkele plaatselijke buien te ontwikkelen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

	Vanmorgen 08.00 L.T.	Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Curaçao	zwaar bewolkt	30	25	0.1
Amsterdam	geheel bewolkt	09	01	0.2
Kingston	licht bewolkt	31	24	0.0
Miami	licht bewolkt	27	21	6.4
New York	onbewolkt	08	03	0.0
Port-of-Spain	half bewolkt	31	22	sp
San Juan	licht bewolkt	29	23	0.0

Polikliniek Isla gemoderniseerd

WILLEMSTAD — In het laatste nummer van het bedrijfsblad van de Isla raffinaderij 'Nos Isla' wordt vermeld dat de polikliniek van het bedrijf voor een bedrag van 400.000 gulden aan nieuwe apparatuur heeft aangeschaft.

Een deel van de apparatuur van de medische dienst is sterk verouderd, waarop men enige tijd geleden besloot deze te vervangen door een modern instrumentarium. In gebruik genomen zijn nu reeds: een nieuw röntgenapparaat, een 'Micro-elisa System'-apparaat dat virussen analyseert, een instrument dat medicijnen en drugs in het bloed kan bepalen en een 'Coulter'-apparaat dat chemische componenten in het bloed kan meten.

Ook wordt een kostbaar instrument aangeschaft dat de ademhalingsfunctie van de werknemers kan bepalen.

Volgens dokter Omar Brito heeft de vervanging van de verouderde apparatuur en de administratieve modernisering tot doel de technische mogelijkheden van de polikliniek te verbeteren.

MENSEN

Japanners liever geen jeans

Japanners die naar Midden-Europa gaan kunnen beter **geen spijkerbroeken** of poloshirts dragen. Dit welgemeende advies staat in een circulaire die het Japanse ministerie van buitenlandse zaken verleden maand heeft uitgegeven, zo heeft een Japanse functionaris maandag verklaard.

Japanners in spijkerbroek lopen het risico het slachtoffer te worden van extreem rechtse groepen die niet van vreemdelingen houden, aldus de circulaire, die vermeldt dat in september een groep skinheads in Praag insloeg op een aantal Japanse zakenlieden. De skinheads zouden de Japannners hebben aangezien voor Vietnamese arbeiders die zeer talrijk zijn in Midden-Europa en die doorgaans niet erg gezien zijn bij de bevolking.

Om een dergelijk misverstand te voorkomen, kunnen de Japanners beter geen spijkerbroeken of polo's dragen, kennelijk de kledij bij uitstek van Vietnamese werknemers. Bezoekers aan Praag wordt aangeraden het station in die stad te mijden, daar er groepen skinheads rondhangen en ook kan men beter in groepen dan alleen de stad verkennen.

De Japanse autoriteiten vrezen ook dat hun landgenoten in Duitsland het slachtoffer worden van extreem rechts.

In Parijs wordt de socialistische regering vooral door werknemers in de gezondheidssector bekritiseerd. Bijgaande foto geeft een beeld van demonstranten die een beroep doen op de bewindvoerders, de salarissen op te schroeven en betere werkomstandigheden te bewerkstelligen.

Homoseksuelen geen 'tuig'

De Duitse aartsbisschop Johannes Dyba van Fulda zal **homoseksuelen** nooit meer met 'tuig' aanduiden. Dit heeft zijn advocaat demonstranten laten weten, aldus een verklaring van Dyba die hij dit weekeinde heeft uitgegeven.

Dyba had in het bisdomblad de Bonifatiusbode geschreven dat hij de afgelopen week na een eucharistieviering in Marburg door "idioten" en "homoseksueel tuig" was bespuwd en geschopt. Volgens omstanders zou daarbij 'sla het zwijn dood', 'Dyba, loop voor je leven' en 'krijg de kolere' zijn geroepen.

In een tijdens de demonstratie uitgereikte verklaring hebben homoseksuele en feministische groepen zich tegen Dyba's inzet ter bescherming van het leven gekeerd. Daarin wordt Dyba verweten dat hij met dit beleid het zelfbeschikkingsrecht van vrouwen, homoseksuelen, lesbiënnes, spuiters, aidspatiënten en prostituees met voeten treedt.

Door het fysieke geweld tegen een bisschop en het onderbreken van een kerkdienst komt de godsdienstvrijheid in Duitsland in gevaar, aldus de voorzitter van de Duitse bisschoppenconferentie, bisschop Karl Lehmann. Eind september werd in Fulda de kerkdienst ter afsluiting van de najaarsvergadering van de Duitse bisschoppenconferentie verstoord.

Hartpatiënt overlijdt tijdens demonstratie

Een **hartpatiënt** is tijdens een zogenaamd demonstratiecollege over cardiologie voor tweedejaars studenten medicijnen van de Vrije Universiteit overleden. Een woordvoerster van de Vrije Universiteit heeft dat vrijdag bevestigd.

De man was herstellende van een operatie na een infarct. Hij had zich bereid getoond om mee te werken aan de klinische les. Volgens de behandelend arts was daar uit medisch oogpunt geen enkel bezwaar tegen. De patiënt werd onwel terwijl hij vanuit zijn bed de studenten over zijn herstel vertelde. De man overleed aan een zeldzame complicatie, het barsten van de hartwand, waardoor een ernstige inwendige bloeding ontstaat.

Volgens de VU-woordvoerster waren de studenten hevig van streek over het voorval en werd er naderhand geruime tijd uitgetrokken voor een kalmerend gesprek met de docenten.

Lionel kwam bij Piet
en zei: „Ik begrijp
het niet: zo veel zaken
staan in het rood en
die van jou loopt als
een boot.
Kun je mij je geheim
vertellen
kort en vlot?"
„Ja," zei Piet, „dat kan ik
kort en vlot:
„dat komt van God"

Pater Brenneker

Oosterrijkers mogen kosteloos op de bank

De **Oostenrijkse** "artsenkamers", de beroepsorganisaties van de medische stand, hebben alarm geslagen in de media. "Buitengewoon gevaarlijk voor uw gezondheid" heet het en "politici spelen met uw leven."

Komen er twintig nieuwe kernreactors langs de Donau? Nee. De modale toerekeningsvatbare Oostenrijker mag binnenkort als het aan de regering ligt, zonder verwijsbriefje naar de psychotherapeut. En het zal nog vergoed worden door het ziekenfonds ook.

Freud zou zich in zijn graf omdraaien als hij de argumentatie van de tegenstanders hoorde: 1. Veel psychisch leed is in werkelijkheid psycho-somatisch en bij voorbeeld te wijten aan een hersentumor. 2. Zielenknijpers hebben geen klinische ervaring met ziekten die depressies en droefheid veroorzaken. 3. Dus moet het verwijsbriefje gehandhaafd blijven.

Probleem is dat dat verwijsbriefje in Oostenrijk blijkbaar iets is als een EG-visum voor een Libiër met verdachte snor. Gewone huisartsen behandelen zelf de zielsproblemen van zo'n 500.000 Oostenrijkers met chemische middelen. Anderen worden doorgestuurd voor onderzoek naar het ziekenhuis en, zoals het blad "Profil" schreef "jarenlang met dure medische apparatuur gemarteld."

Michael stelt fans teleur

Michael Jackson is in zijn nieuwe videoclip "Black and white" iets te ver gegaan, vindt zijn trouwe Amerikaanse publiek.

In de clip die afgelopen donderdag in premiere ging en die ook in Nederland te zien was, ramt hij autoramen, gooit vuilnisbakken door winkelruiten, streelt zijn jongeheer en doet zijn gulp open.

Amerikaanse televisiestations ontvingen honderden boze telefoontjes. Jackson zelf was geschokt over de reacties van geschokte ouders van jonge Jackson-fans. "Ik heb altijd geprobeerd een positief model te zijn," zei Jackson nadat woordvoerders van het reclamebedrijf iedereen gerustgesteld hadden dat er flink in de videoclip geknipt zal worden. Veel braafs blijft er dan overigens niet over.

HBO

MAANDAG

17.30 Movie: 'The Abyss'
20.00 Adventures of Tintin
20.30 The Baby-Sitters Club
21.00 Crazy People
22.30 HBO Comedy Hour: The K... and Mo Show
23.30 Why Me?
01.00 Movie: 'Prisoner of Honor'
02.35 Movie: 'Dance to Win'
04.20 Movie: 'Casualties of War'
06.15 HBO Comedy Hour

TBS

MAANDAG

16.00 Tom andJerry's Funhouse
17.35 Brady Bunch
18.05 Happy Days
18.35 Good Times
19.05 Too Close for Comfort
19.35 Andy Griffith
20.05 Beverly Hillbillies
20.35 Sanford & Son
21.05 Movie: 'Something Ab... Amelia'
23.05 Movie: 'Sins of the Past'
01.05 National Geographic
03.05 Movie: 'Return of the Seve...
05.05 All in The Family
05.35 Hogan's Heroes
06.05 Gomer Pyle
06.35 CNN Headline News.

CBS

MAANDAG

21.00 Evening Shade
21.30 Major Dad
22.00 Murphy Brown
22.30 Designing Women
23.00 Northern Exposure.

NBC

MAANDAG

21.00 Fresh Prince of Bel Air
21.30 Blossom
22.00 Movie: 'A Mother's Justice'

TELECURAÇAO

MAANDAG

17.00 Ora pa Mucha;
18.00 Siensia, Teknologia i Salú met Leo Floridas;
18.30 Informe Deportivo met Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederlands;
18.57 Tempu pa Dios;
19.03 Athletic Today;
19.30 Tele-Enfasis;
20.00 Telenotisia;
20.30 Telenovela: 'Fiera Radical';
21.00 Wiseguy;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Health Week;
22.35 Samenvatting Telenotisia;
22.40 In Therapie;

Wega di Number Kòrsou

zat	zon
5142	6196
7880	4092
5476	9251

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Steegstra, Hennie Harinck, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Eileen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 152 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondenten:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9

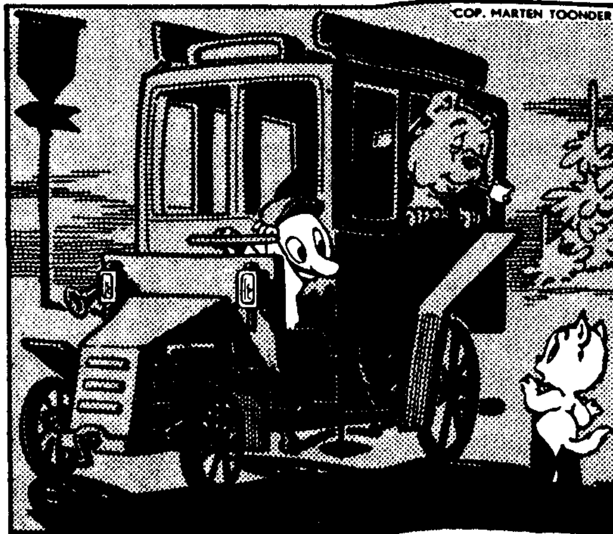
Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Heer Bommel en de Zwelbast door Marten Toonder

3406 — Heer Bommel stapte opgeruimd naar de achterkant van de autobus, doch de chauffeur hield hem tegen.

"Leuk, dat u meegaat naar Goesting", zei hij. "Maar we moeten zorgen, dat het ook leuk blijft".

"Natuurlijk", zei heer Ollie. "Precies, wat ik zelf ook altijd zeg". "En daarom," hernam de ander, "wil ik graag weten of u een levens- of ongevallenverzekering hebt afgesloten en of u soms nog andere zekerheden bij u hebt".

Van die vraag keek heer Ollie wel even op. Maar hij herstelde zich spoedig.

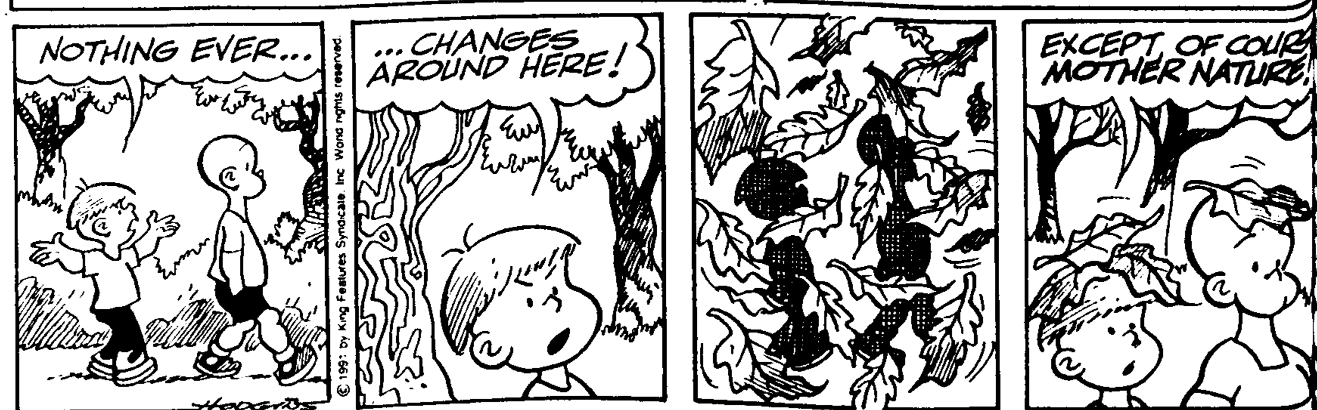
"Natuurlijk niet!" riep hij uit. "Die dingen zijn niets voor een heer van mijn stand. Een Bommel is zijn eigen zekerheid, als u begrijpt, wat ik bedoel".

'Uitstekend", zei de chauffeur glimlachend. "Stapt u maar in". "Dat is helemaal raar", zei Tom Poes, haastig achter heer Bommel aanlopend. "Nu is het wel zeker, dat er iets vreemds achter dit alles zit".

Hij wilde ook maar binnen klimmen, want hij begreep, dat hij meer dan ooit op zijn vriend zou moeten passen. Maar het mannetje schoof hem met een beslist gebaar achteruit en sloot het portier. Daarop klom het achter het stuurwiel en haalde knarsend een handeltje over.

"Nee, nee, dat gaat niet", riep hij. "Jij kunt niet mee, jonge heer. Jij wilt helemaal niet naar Goesting. Jij wilt alleen maar op deze heer passen — en dat gaat niet. Dat zou zijn Goesting bederven. Men moet niet gehinderd worden door de Goesting van anderen, want dat geeft trammelant en tierelier!"

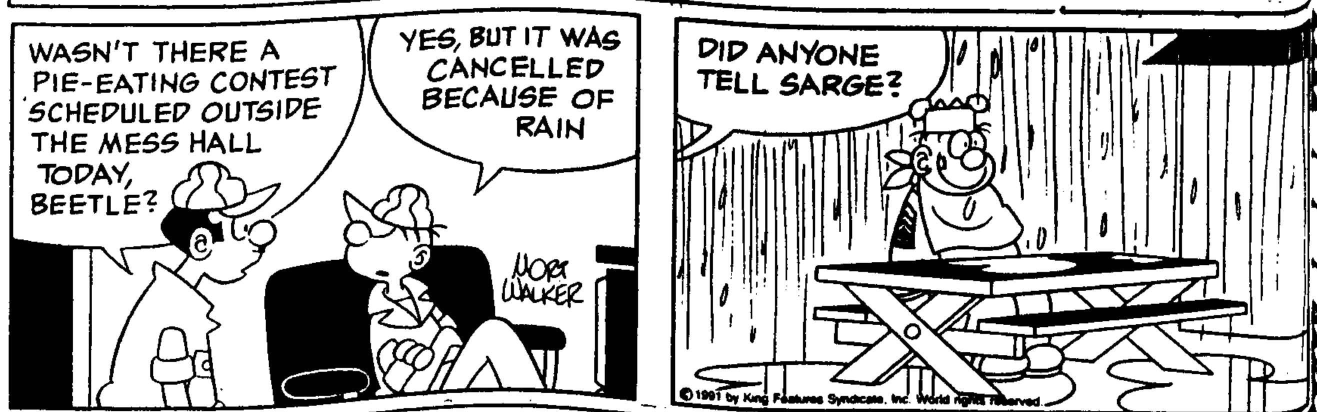
HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP MAANDAG 18 NOVEMBER 1991 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.560	1.580	1.600
PND STERLING	3.140	3.195	3.255
NED GLD	98.04	98.76	99.56
ZW FRANCS	124.89	125.61	126.41
FR FRANCS	31.25	32.35	33.05
DUITSE MARK	110.63	111.35	112.15
IT LIRE	1.15	1.45	1.51
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20
			**100.00
JAPANSE YEN	137.55	138.41	139.21
ECU	-.-	227.58	228.38

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIE-LENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF MAANDAG 18 NOVEMBER 1991 EN TOT NADER ORDER.

12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	100.99
8 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1991	100.00
9 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	100.86

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

AGENDA CURAÇAO

MEDISCHE DIENSTEN

CHTDIENST ARTSEN
nten van de artsen van Bandabao (3e ict) kunnen in spoedgevallen telefoon 1658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de re medische districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

DERARTS
(culiere patiënten)
de dienstdoende arts belt U tel.: 00/625100.

ENIGING VAN TANDARTSEN
de dienstdoende arts gedurende het weekende en op feestdagen [illegible] tel. 22 op te bellen.

NTRO MEDICO STA ROSA
Rosaweg 327, tel.: 672300/676666; ingstijden zaterdag en zondag van 0-24.00 uur.

WIJKVERPLEGING

GELE KRUIS
wijkverpleging 'Prinses Margriet': consultatiebureaus te Sta Maria: tel.: 682344, 12 en 682947; Montagne Abao: tel.: 11 en Kaya Fensu (Koraal Specht): 577; hoofdkantoor te Sta Maria 17, toruren van 07.00-12.30/13.00-17.00 Van 30 oktober t/m 5 november na uur bereikbaar: zuster Bernadina, 5853.

TRALE WIJKVERPLEGING
oor Gosieweg 15; tel.: 692231/ 2; geopend van 07.00-17.00 uur; de heeft zuster Caupain, tel.: 688614, y 027-053 b.g.g. 691838.
er Bandabao, Groot Sta Martha, tel.: 642555; geopend van 14.00- uur; de wacht heeft zuster Caupain, tel.: 688614.

AMKLINIEK RIO CANARIO
tegaiweg Noord 43, tel.: 44510, 43, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
ultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
ultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

CHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
n 35, tel.: 648077/648387; open van dag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; 7.00 uur bereikbaar: zuster Leito, tel.: 17 b.g.g. 601760.
ultatiebureau: iedere dinsdag van -11.00/18.00-20.00 uur.

NTING VAN HET WITE GELE IS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Maria 17, tel.: 660222; spreekuren dag, woensdag en vrijdag van 08.00- uur; dinsdag en donderdag van 0-16.00 uur.

MASHON LECHI DI MAMA OU
informatie tel.: 672289, 648225 of

GENEESK. DIENST

APOTHEKEN

NACHTDIENST
nda
Pueblo, Breedestraat 82, tel.: 625833/ 4.
da
Drugstore, Kaya Flamboyan 1-A, tel.: 0/376266.

DIVERSEN

ART
de expositie van Un[illegible] met kunst en uit het Caribisch [illegible] LTC.

FT U hulp nodig [illegible] SOS-lijn

NTPOSTSLUITING
kantoor Groot Kwartier)
land: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 685544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

DIERENASIEL
kantooruren maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

TOERISTENSCHIP

MAANDAG
08.00-17.00 'Song of Norway' - SJU.
08.30-18.00 'Carla Costa' - SJU.

DINSDAG
07.00-17.00 'Skyward' - SJU.

****

Financieel Nieuws

Schade valt uiteindelijk mee
SCHRIKAKTIE OP DAMRAK

WILLEMSTAD — Net nu het idee had post gevat, dat we aan het begin zouden staan van een haussesituatie op de Amsterdamse beurs, gooit de Dow Jones weer roet in het eten. Vandaag reageerde de beurzen over de gehele wereld geschrokken op de val van de aandelenkoersen in New York van afgelopen vrijdag. In het verre oosten moest men vanwege het tijdsverschil op eigen kompas varen en gingen de beurzen onderuit, maar in Europa kon men aan het eind van de middag nog reageren op de openingskoersen van Wall Street.

Met een zucht van verlichting constateerde men hier bij aanvang van de noteringen een eerste winst van 18 punten, maar al snel sloeg de schrik in de benen, toen de index weer naar beneden ging en op een gegeven ogenblik op min 12 punten terecht kwam.

Londen sloot 41 punten lager op 2.505,6 en ook Frankfurt moest met ruim 17 punten terug. De dollar verloor maar liefst vier cent op f.1,8060.

Het Damrak opende vandaag fors lager en het waren vooral de internationals, waarbij de klap in eerste instantie hard aankwam. Hierbij speelde de lagere dollar ook een rol van betekenis. Aan het eind van de middag waren alle ogen gericht op de Dow Jones en schommelde het Damrak op gelijke tred van de Amerikaanse index mee heen en weer.

De schade bleek uiteindelijk voor de meeste fondsen mee te vallen, alhoewel Koninklijke Olie toch een behoorlijke veer heeft moeten laten met een verlies van vier gulden op f.147,80.

Verzekeraar Aegon, die het net zo goed deed de afgelopen week, moest ook mee terug met een verlies van f.1,90 op f.118,10.

Akzo moest twee gulden prijsgeven op f.132,50 na eerder op de dag zeventig cent lager te hebben genoteerd. Collega DSM moest meer terrein prijsgeven met een verlies van ruim twee procent op f.98,00.

Voor Unilever was het ook raak met f.3,70 verlies op f.169,70. Bij de uitgevers was het vooral De Telegraaf die moest inleveren. Het Amsterdamse concern was de afgelopen week met de andere uitgeverijen wat mee omhoog gekrabbeld, maar was de eerste die met f.1,70 weer terug moest op f.81,00 rond.

Wolters Kluwer hield zich goed staande en verloor slechts twee dubbeltjes op f.63,00, terwijl Elsevier f.1,30 lager sloot op f.97,40.

Ondanks alle positieve verhalen die de ronde doen over vliegtuigbouwer Fokker, moesten de aandelen van het bedrijf een verlies van f.1,10 incasseren op f.27,20, terwijl de laagste notering van de dag zelfs f.26,60 was geweest.

In de luchtvaartsector daalde KLM in eerste instantie 's ochtends tot f.37,30 maar sloot uiteindelijk met een verlies van f.1,40 op f.37,50.

Grootste uitschieter vandaag in die sector (en op de gehele beurs) was echter Air Holland, die maar liefst 35 procent hoger scoorde op f.1,35.

Hoogovens moest de vorige week langzaam bij elkaar gesprokkeld winst weer afstaan met f.1,20 verlies op f.48,00.

Philips noteerde aan het eind van de dag 90 cent verlies op f.33,80.

De voor Ahold vrijdag genoteerde slotkoers van f.83,60 bleek door de omstandigheden nog niet laag genoeg om op in te stappen, de grootgrutter moest f.1,10 laten op f.82,50.

Jeltsin: eigen koers met roebel

MOSKOU - President Boris Jeltsin van de Russische federatie, verreweg de grootste Sovjet-republiek, heeft decreten uitgevaardigd die de koers van de roebel vrijgeven en de beperkingen voor het bezit van harde valuta's opheffen, zo heeft het persbureau TASS zondag gemeld. Als het parlement de decreten niet binnen een week nietig verklaart, worden zij wet.

"De koers van de roebel tegenover vreemde valuta's zal worden gevormd op basis van vraag en aanbod op veilingen, beurzen en de interbancaire markt, en bij aan- en verkoop door commerciele banken en andere rechtspersonen en burgers", aldus de decreten. Jeltsin maakt duidelijk zich niets meer te zullen aantrekken van het wisselkoersbeleid van Gosbank, de Centrale bank van de Sovjetunie.

Dollar drie cent lager in Amsterdam

AMSTERDAM - De dollar heeft een flinke klap gekregen van de koersval van de aandelen op de beurs van New York. De dollarkoers stond vanmorgen (maandag) in Amsterdam om tien uur op Nf 1,8130na een slotkoers van Nf 1,8435 van eind vorige week.

Vrijdagavond in New York was er al ruim een cent van de koers afgegaan en de daling zette zich maandag op de wisselmarkten in het Verre Oosten voort. Daar had een nog lagere koers uit de bus kunnen komen, maar aankopen op het lagere koerspeil maakten een einde aan de koersdaling. Volgens valutahandelaren mag de daling van de dollarkoers niet geheel worden toegeschreven aan de malaise op Wall Street. Het aanhoudende pessimisme over de VS-economie is zeker ook een negatieve factor.

Een andere bijdrage aan de koersdaling kwam van HelMut Schlesinger, president van de Duitse Centrale bank. Deze verklaarde vorige week vrijdag dat de inflatie in zijn land van op het ogenblik vier procent onaanvaardbaar is en dat een percentage van twee wordt nagestreefd. Dat duidt erop dat de Bundesbank overweegt de rente te verhogen. Een renteverhoging in Duitsland trekt de beleggers naar de mark en dat gaat ten koste van de dollar.

WASHINGTON KALMEERT GEMOEDEREN
Aandelen Verre Oosten achteruit na Wall Street-val
Geen sprake paniek

TOKYO - De val van de aandelenkoersen op de effectenbeurs in New York van afgelopen vrijdag heeft de beurzen in het Verre Oosten maandag onderuit gehaald. De gemiddelde daling van de aandelenkoersen was echter niet zo groot als op Wall Street. De koersdaling in New York bedroeg 3,9 procent, een percentage dat in het Verre Oosten niet werd gehaald. Van echte paniek was geen sprake. Dit betoogde eerder al president George Bush die de zaken niet zo somber inziet.

De beurs van Tokyo kwam met een slot voor de Nikkei-index van de 225 fondsen van 23.400,12 punten 2,6 procent lager uit dan afgelopen vrijdag. In punten bedroeg de daling 699,06. Voor het eerst sinds half oktober kwam de beursindex onder de 24.000-grens. Al direct na de opening van de beurshandel werden de aandelen massaal in de verkoop gedaan. Al na een half uur stond de Nikkei-index op een verlies van 500 punten.

TIJDELIJK

Het was niet alleen de bezorgdheid over de Amerikaanse economie die de handel de das omdeed. Ook de winstontwikkeling van de Japanse ondernemingen baarde de handelaren zorg. Een slecht draaiende economie van de VS treft het Japanse bedrijfsleven in zijn export. De beurs van Tokyo kan een sterke stijging van de VS-aandelenkoersen negeren, maar niet een sterke daling ervan, aldus een handelaar. Een van zijn collega's noemde de daling overdreven.

Het ministerie van Financien in Tokyo bleek niet onder de indruk te zijn van de forse koersdalingen. Een functionaris van het ministerie verklaarde dat de daling op de beurs van Tokyo een tijdelijk verschijnsel is en dat een echte koersval niet waarschijnlijk is. De economische basis van Japan is anders dan die van de VS en die basis stuurt de aandelenkoersen, aldus de functionaris. De effectenbeurs van Londen reageerde sterk op de koersval in New York en Tokyo. Een uur na het begin van de handel stond de Financial Times-index van de honderd fondsen op 2472,7 punten en dat was 74 punten of 2,9 procent lager dan het slot van vorige week vrijdag. Kort daarna was het verlies alweer wat kleiner geworden.

DRUK VAN KETEL

Elders boden de effectenbeurzen eerder op de dag hetzelfde beeld als die van Tokyo. In Australië eindigde de All Ordinaries-index op de beurs van Sydney op 1646,5 punten. Dat was 1,8 procent of 30,4 punten lager dan afgelopen vrijdag. De eindstand was niet het laagste punt van de dag. Kort na aanvang van de handel zat de beursindex 2,5 procent onder het slot van eind vorige week. Volgens een beurshandelaar in Sydney wordt er in het algemeen gedacht dat het kelderen van de koersen in New York niet noodzakelijkerwijs het einde van de stijging van de aandelenkoersen in Australie betekent. Een andere handelaar verklaarde dat de daling van de aandelenkoersen in Tokyo een stijging van de koersen in Sydney heeft voorkomen.

Dat de koersdalingen die van New York niet geheel hebben gevolgd, valt toe te schrijven aan de pogingen van de VS-minister van Financien, Nicholas Brady, de druk van de ketel te halen. Afgelopen zondag verklaarde hij dat het besluit van de VS-senaat om de rente op het roodstaan bij credit cards een zinloze poging tot wetgeving is en dat een dergelijke wet er nooit zal komen. De neergang van de Newyorkse aandelenkoersen van afgelopen vrijdag wordt in het algemeen toegeschreven aan de zwakte van de VS-economie. De aanvaarding van een wet om de rente bij credit cards aan een bovengrens te binden zou de druppel zijn geweest die de emmer deed overlopen.

HERSTALFASE

Brady liet verder weten dat de economie van zijn land zich in een herstelfase bevindt die de trager verloopt dan wenselijk wordt geacht. Volgens hem maakt president Bush zich daar grote zorgen over en moet het congres een programma voor het herstel van de economische groei opstellen. President Bush bleek echter niet erg onder de indruk te zijn van de daling van de aandelenkoersen. Afgelopen zaterdag verklaarde hij af te wachten wat de koersen maandag gaan doen en dat er geen reden is om bezorgd te zijn. De basis van de economie is goed, zo verklaarde hij. Bush is er voorstander van dat de banken vrijwillig de rente bij het roodstaan met credit cards verlagen, maar het officiele regeringsstandpunt luidt dat een wettelijke verlaging van deze rente een bedreiging voor het bankwezen inhoudt.

De overige effectenbeurzen stonden aanvankelijk op een fors verlies, maar dat verlies werd gaande de dag kleiner. Halverwege de handel stond de Hang Seng-index op de beurs van Hongkong op 4194,93 punten. Dat was 1,8 procent lager dan bij het slot van de handel op de voorgaande beursdag. Eerder tijdens de ochtendhandel was de index gedaald tot 4152 punten. In Singapore stond de Straits Times-index rond het middaguur op een verlies van 2,9 procent.

Naar aanleiding van zorg onder financiele deskundigen over de toestand van de VS-economie heeft president Bush eerder verklaard te menen dat het land een recessie aan het overwinnen is. Hij deed dit nadat vorige week cijfers verschenen waaruit bleek dat de VS-industriele productie vorige maand onveranderd was, de kleinhandelsomzet iets is gedaald en het aantal mensen dat voor het eerst werkloos werd steeg.